

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Açısından

RUSYA FEDERASYONU

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER GENEL VE SEKTÖREL BİLGİLER

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve MEVZUAT ŞUBESİ

AĞUSTOS 2011

2010 TRADEMAP / İTC VE
2011 DTM BİLGİ SİSTEM VERİLERİ
İLE REVİZE EDİLMİŞTİR

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Açısından RUSYA FEDERASYONU

İÇİNDEKİLER

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	1
Giriş.....	1
Temel Ekonomik Göstergeler.....	2
Ekonomi.....	3
Ekonomide Güncel Gelişmeler.....	4
Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri	5
Marka Bilinci	5
Dağıtım Kanalları	6
Tüketici Davranışları	7
Rusya Giyim Pazarı	9
Rusya Giyim Pazarındaki Trendler	10
Lojistik ve Altyapı	12
Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları.....	13
Çalışma Uygulamaları.....	13
İş İlişkileri	14
İş Uygulamaları	14
İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar.....	14
II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ.....	16
Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat.....	16
En Çok İhraç Edilen Ürünler.....	16
En Çok İthal Edilen Ürünler.....	17
En Çok İhracat Yapılan Ülkeler	17
En Çok İthalat Yapılan Ülkeler	18
III. RUSYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ.....	20
Rusya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti	20
En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler	22
Rusya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri.....	23
En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler.....	24
Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Konfeksiyon Ürünleri	25
IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ	26
Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti	26
Türkiye – Rusya Federasyonu Konfeksiyon Dış Ticareti.....	32
Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Dış Ticareti.....	37
Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri	41
V. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ	44
VI. YARARLANILAN KAYNAKLAR	45

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Açısından RUSYA FEDERASYONU

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Giriş

Rusya Federasyonu Türkiye'nin yakın komşularından biridir. Ülke, Karadeniz ve Hazar Denizi'nden Bering Boğazı'na ve Japonya'ya kadar olan 17 milyon kilometre karelik bir coğrafya üzerine yayılmıştır. Rusya Federasyonu, yüzölçümü olarak dünyanın en büyük ülkesi durumunda olup, kuzey yarım kürede 11 saatlik zaman farkına sahip bir coğrafyada bulunmaktadır. Bu geniş coğrafyada çeşitli yer altı ve yer üstü zenginlikleri bulunmaktadır. Zenginliklerin başında doğal gaz, petrol ve kömür olmak üzere enerji kaynakları ile çeşitli madenler gelmektedir.

Rusya Federasyonu'nda çeşitli ırk, din ve etnik kimliklere mensup 140 milyon civarında bir nüfus mevcuttur. Nüfusun %73 gibi çok yüksek bir oranı şehirlerde yaşamaktadır. Rusya, eğitim düzeyi oldukça yüksek olan ülkelerden biri olarak bilinmektedir. Nüfus anlamında tek bir dezavantajı vardır; o da, nüfus artış hızının negatif olması dolayısıyla, azalan ve yaşlanan bir nüfus yapısı ile karşı karşıya olmasıdır.

Demografik gelişmesi, negatif yönde bir trend sergilemesine rağmen, giderek zenginleşen ve genişleyen orta sınıfı ve tüketici alışkanlıkları yönüyle Batılılaşan bu pazarın gelecekte daha da önemli hale geleceği bir gerçektir. 140 milyon nüfusu ile Rusya'da yaklaşık 74 milyon kadın ve 66 milyon erkek nüfusu bulunmaktadır. Yaş grubuna göre ise, 0-14 yaş arası nüfus 20 milyonun altındayken, 15-64 yaş arası 100 milyon, 65 yaş ve üzeri nüfus ise 20 milyonu aşmıştır. Yıllardır nüfusta görülen düşüş eğilimi nedeniyle, genç nüfus sayısı azalmaktadır. Bunun sonucu olarak da hem iş gücüne katılan nüfus azalmakta, hem de gelecekte sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini tehlikeye düşürmektedir. Dünya hazır giyim tüketiminin büyük bir kısmını gerçekleştiren bayan nüfusun ülkede fazla olması da, pazarın geleceği ve önemi açısından dikkate alınması gereken belirleyici bir faktördür.

Rusya Federasyonu'nun büyük ticaret merkezleri başta iki büyük kent olan Moskova (13 milyon nüfus) ve Petersburg (5,1 milyon) olmak üzere nüfusu bir milyonu aşan 13 şehirdir. İki büyük kentin yanında Novograd (1,5 milyon), Novoribirsk (1,5 milyon), Yekaterinbur (1,4 milyon) Omsk (1,2 milyon), Kazan, Nizny, Perm, Samara, Ufa ve Chelyabinsk diğer önemli ticaret merkezleridir. Orta sınıfın büyük bir kısmı Moskova ve Petersburg'da yerleşiktir. Son yıllarda Rusya Federasyonu'nda harcanabilir gelir ve tüketimin artması sonucunda tekstil ve hazır giyim pazarındaki büyüme de devam etmektedir.

Temel Ekonomik Göstergeler

Başkenti	Moskova
Yüzölçümü	17.075.400 km²
Nüfusu	139 milyon
Nüfus Yapısı	0-14 Yaş: % 15,2 15-64 Yaş: % 71,8 65 ve üstü: % 13
Para Birimi	Ruble
Kişi Başı GSYİH (s.a.p.)	15,900 \$ (2010)
GSYİH Artış Oranı	% 3,7 (2010)
Enflasyon Oranı	% 6,7 (2010)
İşsizlik Oranı	% 7,6 (2010)
Sektörlere Göre GSMH	Tarım % 4,2 Sanayi % 33,8 Hizmet % 62
Yıllık İhracat	373,1 milyar dolar (2010)
Yıllık İthalat	217,4 milyar dolar (2010)
Başlıca İhracat Ürünleri	Petrol, doğal gaz, makine ve ekipman, demir-çelik.
Başlıca İthalat Ürünleri	Makine ve ekipman, taşıt araçları, gıda, hazır giyim, demir-çelik, kimyasal ürünler.
Başlıca İhracat Pazarları	Hollanda, İtalya, Almanya, Polonya, Türkiye, Çin.
Başlıca İthalat Tedarikçileri	Çin, Almanya, İtalya, Japonya, Ukrayna, ABD.
Karayolları	933 bin km
Demiryolları	87,157 km
Havaalanı Sayısı	1.216

Ekonomi

1989 yılı sonunda Berlin Duvarı'nın yıkılması ve sosyalist sistemin çöküşe geçmesi ile birlikte, Rusya Federasyonu piyasa ekonomisine yönelmiştir. Kendi içinde önemli direnişlerle karşılaşmasına ve zaman zaman reformların yavaşladığına dair şikayetlere rağmen, geçen 19 yıllık dönemde piyasa ekonomisi alanında büyük mesafeler kaydedilmiştir.

Son yıllarda dünya hammadde ve enerji fiyatlarındaki hızlı artışlar, Rusya Federasyonu'nun ekonomik ve sosyal gelişmesine büyük bir katkı sağlamıştır. Ülkenin Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) hızla artmaktadır. Buna bağlı olarak kişi başına harcanabilir gelir, reel ücretler ve tüketim de hızla artmaktadır. Öte yandan, ülkede bir çok alanda yapılan iç üretim kalite ve miktar olarak genel tüketimi karşılayamadığı için, ithalat hızlı bir şekilde artmaktadır.

Rus hükümeti, ülkenin doğal kaynak ihraç ederek gelişmesini sürdürmeyeceğinin bilincinde olarak, sanayileşme politikaları oluşturmaya gayret etmektedir. Öncelikle yurt içindeki talebin karşılanması, akabinde ise Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve diğer ülkelere yönelik ihracatın artırılması amacıyla dönük olarak üretim yapacak sanayi tesisleri için yabancı sermaye dahil çeşitli unsurları harekete geçirme gayretindedir.

Gümrüklerde yaşanan sorunlar ve yüksek vergiler, iç piyasadaki talebi karşılamak üzere yerli üretimi teşvik eder mahiyettedir. Talep, ekonomik gelişmeye paralel olarak canlılığını korumakta ve üretimi yönlendirmektedir.

İstatistiki anlamda Rusya Federasyonu hala "geçiş ekonomisi" özelliğini korumaktadır. Hem Rusya Federasyonu'nda, hem de Rusya Federasyonu ile ticari ilişkisi olan ülkelerin bir çoğunda kayıt dışı işlemlerin yaygın olmasından dolayı özellikle tüketim mallarının ithalat istatistiklerinin gerçek rakamların oldukça altında olduğu bilinmektedir. Bu konuya paralel diğer bir bilgi de, Rusya Federal İstatistik Servisi verilerine göre ülkede kayıt dışı ekonominin gayri safi milli hasılanın % 16'lık kısmına çıkmış olması. Üstelik, bu değerlere yasal olmayan uyuşturucu, kaçakçılık ve diğer aktiviteler dahil değildir. Federal İstatistik Servisi'ne göre, kayıt dışı ekonomi alanına kendi tüketimi için yapılan üretimler, resmi olmayan ve kayıt dışı ücretler de dahildir. Öte yandan, kayıt dışı ekonomide istihdam olunan nüfusun toplam aktif çalışabilir nüfusun % 17-18'ine ulaştığı ve bunun da 13 milyon nüfusa denk geldiği de vurgulanmaktadır.

Öte yandan, son yıllarda Rusya'da ortalama gelirden ciddi artışlar olmasına rağmen, gelir artışı halk arasında adil bir şekilde dağılmamaktadır. Bu çerçevede, ülke genelinde gelir dağılımındaki adaletsizlik her geçen gün etkisini daha fazla gösterirken, ülkede son 20 yılda yapılan reformlar sonucunda en zenginlerin servetini ikiye katladığı en yoksul grubun ise 1,5 kat daha fakirleştiği belirtilmektedir.

Ekonomide Güncel Gelişmeler

İhracat sektörlerimizin önemli ihracat pazarlarından olan Rusya ekonomisinin, 2010 yılı genelinde de % 4 büyüdüğü açıklanmıştır. Bilindiği gibi Rusya, küresel krizin etkisiyle 2009 yılında % 7,8 küçülmüştü.

Rusya Federal İstatistik İdaresi'nin (Rosstat) tahminine göre ise Rusya ekonomisi 2011 yılının ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 4,1 büyürken, GSMH'nin Ocak-Mayıs döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yıllık bazda % 3,9 arttığı açıklanmıştır. Ekonomik büyümeye endüstriyel üretim artışının yanı sıra inşaat ve perakende sektöründe yaşanan olumlu gelişmelerin katkı sağladığı belirtilmektedir.

Rus ekonomisinin 2011 yılının tamamında ise % 4,5-5 aralığında büyümesi öngörülmektedir.

Diğer yandan, ortalama reel ücretler Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,6 artarken, perakende satışlar ise aynı dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 5,5 artmıştır.

Ülke genelinde işsizlik oranı ise Nisan ayında % 7,2'ye yükselirken, işsizlik oranının yıl sonuna doğru bir miktar azalması beklenmektedir.

Öte yandan, ihracat sektörlerimizi yakından ilgilendiren diğer bir gelişme ise, Rusya, Kazakistan ve Beyaz Rusya arasında 2010 yılının Temmuz ayında yürürlüğe giren Gümrük Birliği Anlaşması gereğince taraflar arasındaki gümrük, nakliye, sağlık, veteriner ve gıda sağlığı ile ilgili uygulamaların 1 Temmuz 2011 itibariyle tümüyle yürürlükten kaldırılmasıdır.

Özellikle deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli olan Rusya ekonomisinde 2011 yılında, artma eğiliminde olan petrol fiyatlarının da etkisiyle canlılığın devam etmesi beklenirken, Uluslararası Para Fonu (IMF), Rusya'yı gerekli mali ve yapısal reformları yapmadığı için uyararak, petrol ihracatına bağımlı olan Rusya ekonomisinde gerekli reformların gerçekleşmemesi durumunda, petrol fiyatlarında yaşanacak olası bir düşüşten kaynaklanan krizlere karşı savunmasız kalacağını belirtmiştir. IMF, Rus yetkililere özellikle petrol hariç bütçe açıklarını azaltmaları konusunda uyarıda bulunmaktadır.

IMF'nin uyarısı tam da Devlet Başkanı Dimitri Medvedev'in Rusya'nın ekonomik performansına yönelik eleştirilerini artırdığı bir döneme denk gelmiştir, zira Mart ayında önemli reformlar serisini başlatan Medvedev, Rusya'daki yatırım ortamının oldukça kötü olduğuna dikkat çekmişti.

Yılın ilk yarısı geride kalırken, açıklanan istatistikler Rusya ekonomisine dair yeni ipuçları verdi. Enflasyon düşüş eğilimine girerken, ithalat artmakta ve yılın ilk yarısındaki yüksek petrol fiyatları sayesinde dış ticaret fazlası kriz öncesi düzeye gelmiş bulunmaktadır. Bu çerçevede, 6 ayda dış ticaret fazlası % 10,6 artışla 100 milyar dolara ulaşmış durumdadır. Ancak unutmamak

gerekir ki petrol fiyatları son dönemde düşüş eğilimine girerek 90 doların altına geriledi ve düşüş trendi devam ederse gelirlerinin büyük bölümü petrole bağlı olan Rusya ekonomisi orta ve uzun vadede yeniden krize girebilir.

Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri

Marka Bilinci

1998 krizi sonrası toparlanan ve özellikle son dönemde yüksek büyüme oranı yakalayan Rus ekonomisinin başarısı, tüketim alanında da sonuçlarını göstermektedir. Özellikle son yıllarda hızla artan petrol ve doğal gaz fiyatları dolayısıyla bu iki ürünün ihracatından gittikçe artan oranda gelir elde eden Rus ekonomisinde, reel ücretler ve tüketim harcamaları artışı yıllık GSMH artışının çok üzerinde seyretmektedir. Ekonomik büyümeyle paralel olarak yükselen reel ücretler, tüketim harcamalarını doğrudan etkilediğinden, iç tüketim artışı da eskiye göre kıyaslanmayacak düzeyde artmış durumdadır.

Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere, büyük şehirler ve yerleşim alanları, sayıları gittikçe artan alışveriş merkezleri ve çoğunlukla yabancı marka ürünler satan lüks tüketim mağazalarına ev sahipliği yaparken, bütün bu gelişmeler yeni Rusya'da gittikçe zenginleşen ve güçlenen orta sınıfa işaret etmektedir.

Hızla artan zenginlik, orta ve üst kesimin tüketim alışkanlıklarını ve moda trendleri de değiştirmektedir. Şehirlerin ana caddeleri bir yandan McDonalds, Starbucks, kapuçino barlar gibi Batı tarzı tüketim sembolleriyle dolarken, Adidas, Benetton, Diesel, Mango gibi uluslararası moda, giyim ve spor markaları da orta ve üst kesim tüketiciye hitap etmek adına çoktan alışveriş merkezleri ve mağazalarda yerlerini almış bulunmaktadır.

Dünya markaları Moskova'daki yerini aldıkça, Rus tüketiciler daha da bilinçlenmiş ve seçici hale gelmiştir. Özellikle, orta ve üst tüketici segmenti, daha rasyonel bir marka-kalite-fiyat dengesine sahiptir. Öte yandan, rasyonel tüketici tercihinin yanı sıra, giderek yaygınlaşmaya başlayan yeni bir eğilim de genç nesil arasındaki marka özentisidir. Giderek artan kaliteli ürün beklentisinin yanı sıra Rusya pazarı, marka özentisinin de dikkate alınması gereken bir pazardır.

Rusya'da periyodik olarak yayınlanan 'The Russian Fashion Retail Market' adlı bülteninde yer alan bir habere göre, Rus tüketicisi, özellikle son yaşanan ekonomik krizin de etkisiyle, satın aldığı giyim ürünlerine ödediği paranın karşılığında ürünün kalitesi ve imajının yanı sıra özellikle menşesi ve nerede üretildiği konusunda daha da hassas hale gelmiştir. Doğu Avrupa veya Asya menşeli ürünlere yüksek fiyatlar ödemek istemeyen Rus tüketicisinin, konu Rusya menşeli fakat İtalyan veya Alman isimleri taşıyan yerli ürünlere

gelince kafası karışmaktadır. Moskova'da yaşayan tüketiciler giyim ürünleri satın alırken nerede üretildiğinden çok imaj ve kalite konusuna odaklanırken, Rusya'nın diğer bölgelerinde ise tüketiciler klasik anlayışla marka ve imajdan önce malın nerede üretildiği noktasına daha çok önem vermektedirler.

Dağıtım Kanalları

Rusya'da ulaşım ve dağıtım kanallarının yeterince gelişmemiş olduğu görülmektedir. Ancak son zamanlarda ciddi gelişme kaydedilmektedir. Ülkenin coğrafi büyüklüğü ve nüfusun belirli merkezlerde yoğunlaşması malların dağıtımını bakımından Moskova ve St. Petersburg'un başlıca dağıtım merkezleri olması sonucunu doğurmuştur. Özellikle Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere büyük şehirlerde son bir kaç yıldır iyi organize olmuş dağıtım kanalları oluşmaya başlamıştır. Bu kanallar Güney Rusya, Volga Bölgesi Sibiry ve Rusya'nın doğu bölgelerine doğru gelişerek yayılmaktadır. Büyük perakende zincirleri de halen ülkenin batısındaki büyük şehirlerde konumlanmıştır. Dağıtım zincirinde gelişmiş ekonomilerde tek olması gereken toptan satış kanalında birbirine mal transfer eden birden fazla toptancı (ara toptancılar) bulunmaktadır. Alışveriş merkezleri büyük şehirlerde hızla yayılmaktadır. St. Petersburg ülkeye batıdan Vladivostok ise doğudan giren mallar için kapı vazifesi görmektedir.

1990'lı yılların başından itibaren serbest piyasa sistemine geçen Rusya'da, ekonomi sürdürülebilir bir büyüme içine girmiş ve aynı zamanda siyasi istikrar sağlanmıştır. Buna paralel olarak orta sınıf giderek artmış ve güçlenmiştir. Genel olarak yaşam standartlarının yükselmesi ve orta sınıfın artması sadece tüketimi değil aynı zamanda ülkede kaliteli ürünlere olan talebi arttırmakla kalmamış, Batı tarzı alışveriş kültürünün yaygınlaşmasına da neden olmuştur. Buna ek olarak, bankacılık sisteminin güvenilir olmaması nedeniyle, Ruslar daha çok harcamaya ve az yatırıma yönelmişlerdir

Ülkede, S.S.C.B. döneminden kalma merkezi ekonomi modeli ve ticari düzenlemeler nedeniyle düzensiz ve verimli olmayan bir dağıtım kanalları yapısı mevcuttu. Fakat serbest piyasa ekonomisine geçiş ve Batı tarzı tüketim kültürünün yayılması sonucu, son yıllarda ülkede serbest piyasa koşullarına uygun bir dağıtım sistemi gelişmektedir. Toptancılık, büyük ticaret merkezleri, zincir mağazaları, hipermarketlerin gelişmesi ve büyük şehirlerde ticaretin canlanması sonucu, bu yapıların bütün ülke çapına yayılmaya başlamasına paralel bir dağıtım sistemi gelişmektedir.

Yukarıda sayılan faktörlerle birlikte perakendecilik alanına yapılan yatırımlar dolayısıyla, son yıllarda pazarın ticaret hacmi yüksek oranlarda büyüme göstermiştir. Uzmanlara göre, GSYİH'daki büyümenin motoru petrol fiyatlarındaki artış ve perakende sektöründeki büyüme olmuştur.

Ülkede ilk hipermarket 1997 yılında açılmıştır. Bugün yerli ve yabancı irili ufaklı bir dizi zincir mağazalar ve hipermarketler açılmıştır. Bunların %80'inden fazlası Moskova ve çevresinde bulunmaktadır. 2005 yılından itibaren perakendecilik sektörü diğer bölgelere de yayılmaya başlamıştır. Bu bölgelerin başında, nüfusu bir milyonu aşan kentler gelmektedir.

Rusya'da harcanabilir gelirin artması sonucu, yabancı yatırımcılar Moskova ve Petersburg dışına da yayılmaya başlamışlardır. Perakendecilik ağının gelişmesi, beraberinde lojistik sektörünün gelişimini de getirmiştir. Modern alışveriş merkezlerinin Moskova ve Petersburg dışındaki bölgelere de yayılması, bölgelerarası dağıtım kanallarının gelişmesine zemin hazırlamaktadır.

Perakendecilik sektörünün yoğunlaştığı iki federal kent olan Moskova ve Petersburg, aynı zamanda ülkenin iki büyük kenti ve iki büyük pazarıdır. Bu iki büyük kent, ülkenin orta sınıf ve perakendecilik sektörünün %80'inden fazlasına sahiptir. Moskova'nın payı Petersburg'la kıyaslanmayacak kadar büyüktür.

AC Nielsen tarafından Rus tüketicisinin alışkanlıkları ve Rusya'daki perakende trendlerini araştırmak üzere Moskova ve St. Peterburg şehirlerinde yapılan "Shopper Trends" adlı araştırma önemli tespitlerde bulunmaktadır. Araştırma, Rusya'da modern perakendenin ivme kazanmakta olduğunu, ancak diğer gelişmiş pazarlar ile karşılaştırıldığında başarı kazanabilmesi için daha çok gelişmeye ihtiyacı olduğuna işaret etmektedir. ACNielsen'in araştırma öncesi çokuluslu ve yerel perakendeciler ile yaptığı anketlere göre Rusya perakende sektörünün karşılaştığı en önemli sorunların başında verimli tedarik zinciri (efficient supply chain), stok ve kategori yönetimi, pazara "private label" ürünlerin tanıtılması ve müşteri bağlılığının desteklenmesi konuları gelmektedir. Rus üretici ve perakendecilerin özellikle, farklı markaların satışları yerine ürün kategorilerinin satışını öngören "kategori yönetimi" gibi gelişmiş piyasa araçlarının daha çok farkına varmaya başladıkları tespit edilmiştir.

Tüketici Davranışları

Rusya Federasyonu'ndaki tüketici davranışları, dünyanın herhangi bir ülkesinde yaşayan tüketicinin davranış kalıplarından genel olarak bir farklılık göstermez. Bireysel davranış dikkate alındığında, gelirine göre tasarruf eğilimi yüksek olmayıp, tüketim eğilimi yüksektir. Rusya için yeni olan, reklamların tüketici üzerindeki etkisinin yüksek olmasıdır. Tanıtım ve reklam tüketici tercihlerini değiştirebilirken, promosyonlar, satışlar üzerinde etkili olabilmektedir.

Rus tüketicisinin öncelikle dikkate aldığı unsurlar, fiyat ve kalitedir. Tüketim mallarına olan talep ise yüksektir. Gelir dağılımı düşük olan kesimler öncelikle ihtiyaç karşılama yönünde hareket etmektedir. Ancak, zaman

içerisinde çok çeşitli ithal tüketim malı ülkeye girdiğinden kalite kriteri ön plana çıkmıştır. Gelişmiş ülke ürünlerine yoğun bir ilgi mevcuttur. Menşe ülke mal tercihinde etkili olmaktadır ve ne yazık ki, Türk menşeli ürünler hakkında, bavul ticaretinin etkisiyle olumsuz bir imaj bulunmaktadır. Ancak, son dönemlerde bu pazara yönelen kaliteli Türk ürünleri bu imajı düzeltmekte etkili olmaktadır.

Temel pazarlama yöntemleri bu ülkede yeni yeni yayılmaktadır. Alışverişlerde tüketici tarafından kullanılan ödeme şekli nakit ödemedir. Pazarlama stratejilerinde, Rus vatandaşının, yıllar boyu dünyada süper güç olmuş bir ülkenin bireyi olduğu dikkate alınmalıdır. Rusya'nın değişik etnik gruplardan oluşan bir nüfusu barındıran çok geniş bir ülke olduğu dikkate alınarak, tüketici zevk ve tercihlerinde de bu durum göz ardı edilmemelidir.

Rusya Federasyonu'nun nüfus yapısı, gelişmiş ülkeler gibi azalan bir trend izlemektedir. Ülke nüfusu aynı zamanda şehirleşen, zenginleşen ve harcayan bir eğilim göstermektedir. Tüketim alışkanlıkları açısından da gittikçe Batı toplumuna benzemektedir. Büyük alışveriş merkezleri ve süpermarketler başta Moskova ve Petersburg olmak üzere diğer büyük şehirlerde de alışverişin merkezi olma yolundadır. Orta sınıfın toplam tüketimdeki payı gittikçe artmakta ve yüksek kalite ile markalı ürünlere talep günden güne artmaktadır.

Moskova'da bulunan Sosyal Politikalar Enstitüsü'nün yaptığı bir çalışmaya göre, Rus halkının % 1'ini en zengin elit kesim oluştururken, diğer uçta % 10'luk bir kesim en fakir grubu oluşturmaktadır. Nüfusun % 20'sini orta ve üst-orta gelir grubu olarak adlandırabileceğimiz bir kesim oluştururken, kalan %70 ise alt-orta gelir grubuna giren çoğunluk olarak değerlendirilmektedir. Bu oranlar 1998 krizi sonrası dönemde de çok farklı değildi, ama aradan geçen sürede %20'yi oluşturan orta ve üst-orta gelir grup daha da zenginleşmiştir, zira bu kesim çoğunlukla petrol, doğal gaz ve bankacılık gibi Rusya'nın en hızlı büyüyen sektörlerinde çalışmaktadır.

Rusya'da yapılan bir araştırmaya göre, Rus toplumunun yaklaşık %60'ı ucuzluk mağazalarından tekstil ve hazır giyim satın almaktadır. Toplumun büyük bir kısmı düşük kalite satan semt pazarlarından tekstil, konfeksiyon ve tüketim ürünleri almaktadır. Aynı zamanda, Rusya'da orta sınıf gelişmeye devam etmektedir. Bu da, beraberinde yüksek katma değerli ürünlere talebi arttırmaktadır. Toplumun yaklaşık %15'i yüksek kaliteli ve markalı ürün kullanmaktadır. Rusya'da yüksek katma değerli tekstil ve hazır giyim pazarında en önemli ülkeler İtalya, Almanya, Polonya, Finlandiya ve İspanya'dır. Düşük katma değerli ürünler ise Türkiye, Çin, Pakistan, Hindistan ve Tayvan'dan tedarik edilmektedir. Yerli markalar da son yıllarda gelişmektedir. Fakat yerli üreticiler marka için daha çok yabancı kelimeler kullanmaktadır. Çünkü, Rusya pazarında tüketiciler yabancı marka ve kaliteye daha fazla güven duymaktadır. Rusya'da taklit markalar oldukça fazladır.

Rusya Giyim Pazarı

Günümüzde Rusya hazır giyim pazarı en çok gelecek vadeden dinamik bir alan sayılmaktadır. "Step by Step" adlı pazar araştırma kuruluşunca yayımlanan 'Rusya Giyim Pazarının Analizi' adlı rapora göre, ortalama bir orta sınıf insanı tüm aile bütçesinin en az %15'ini giyim için harcamaktadır. Bu rakamın ileride daha da artacağı iddia edilmektedir.

Aynı raporda yeralan RBK (RosBusinessConsulting) Şirketi'nin tahminlerine göre 2010 yılında Rus giyim eşyası pazarın hacmi 45 milyar dolara ulaşmış bulunmaktadır. Pazarın büyüme hızının nispi kararlılığı %13-15'ler seviyesindedir. Ancak küresel krizin etkileriyle bu beklentiler belli bir oranda aşağıya çekilmiştir.

Analistler, çocuk giyim eşyaları pazarının doygunluk aşamasında olduğunu belirtmektedirler. 2007 yılında bu dilimdeki ciro, 6,5 ila 7,5 milyar dolar sınırlarında gerçekleşmiştir. Bu durumda, Fashion Consulting Group şirketinin belirttiği gibi büyüme hızı düşmeye başlamaktadır.

Yukarıda verilen hesaplamalara göre, araştırılan pazarda erkek giyim eşyaları diliminin hacmi 9 - 9,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Erkek giyim eşyalarının satış hacmi, farklı değerlendirmelere göre parasal bazda yıllık %20-30 artmaktadır.

Rusya'da iç giyim pazarı ise, toplam giyim eşyaları cirosunun %10'unu teşkil eder ve 2,5-3,0 milyar dolar hacminde olup yıllık %10-12 oranlarında büyümektedir.

Öte yandan, Avrupa Moda ve Tekstil İhracat Konseyi (European Fashion and Textile Export Council) tarafından yayınlanan bir rapora göre, AB'den Rusya'ya yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2009 yılında kriz nedeniyle yaşanan sert düşüş 2010 yılında yerini toparlanmaya bırakmış durumdadır. AB'den Rusya'ya yapılan hazır giyim ve tekstil aksesuarları ihracatı 2009 yılında % 30 daralarak 1,94 milyar euro olarak gerçekleşirken, 2010 yılının ilk yarısında yaşanan kısmi toparlanma ile düşüş oranı % 21'e gerilemiştir.

Textiles Eastern Europe dergisinin Aralık 2010 sayısında yeralan bir yazıya göre ise, Rus Hükümeti, yüksek oranda ithalata karşı zayıf kalan yerli giyim sektörüne 2011 yılında ciddi oranlarda destek vermeyi planlamaktadır. Bu çerçevede Rus giyim üretim işletmelerine hammadde ve girdi alımı için sağlanan devlet sübvansiyonlarının 0,6 milyondan 11,2 milyona çıkarılması planlanırken, yeni makine alımları için verilen teşviklerin ise 1,6 milyondan 8,2 milyona çıkarılacağı bildirilmektedir. Bu tip teşviklerle, Rus yerli firmaların hazır giyim tüketiminde % 20-25 civarında olan payının 2020 yılında % 50'ye çıkartılması planlanıyor.

Rus yerli giyim sanayinin desteklenmesi için hükümetin almayı planladığı diğer tedbirler arasında ithal taklit ürünlerle daha sıkı mücadele, yerli firmaların reklam kampanyalarına teşvik ile yerli işletmelerin elektrik ve enerji maliyetlerine indirim yeralmaktadır.

Rusya Giyim Pazarındaki Trendler

“Step by Step” adlı pazar araştırma kuruluşunca yayımlanan ‘Rusya Giyim Pazarının Analizi’ adlı rapora göre, Rusya’da giyim eşyalarının gölge üretiminin ve kaçak ithalatın hacmi toplam pazar hacminin yaklaşık %50’sini oluşturmaktadır. Giyim eşyası pazarında kârlılık oranı eskisi gibi yüksek seviyede kalmaya devam etmektedir. Bu kârlılığı, son yıllarda kızışan fiyat savaşları ve artan rekabet dolayısıyla diğer pazarlarda görmek mümkün değildir.

Son zamanlarda giyim pazarının ana trendi, bölgesel pazarların aktif bir şekilde keşfedilmesi ile kendisini göstermektedir. Pazarların sayısında yavaş bir azalma ve yerini modern ticaret şekillerinin alması (örneğin kitlesel market tipi mağazalar) gözlemlenmektedir. Tüketicilerin belirli markalara ve ürünlerin kalitesine yöneltmesi artış göstermektedir. Gelecekte de marka faktörü etkisinin güçleneceği tahmin edilmektedir.

Şu anda giyim eşyalarına yönelik talep artış halindedir. Tüketici pazarı, özellikle Rusya’da imal edilmeyen ürün grubunda yabancı üreticilerin ürünlerine karşı artan talebi dikkate almak suretiyle oluşturulmaktadır. Yabancı firmalar iç pazarda varlıklarını aktif bir şekilde genişletmektedirler.

Son yıllarda en çok gelişme gösteren Rus şirketleri erkek giyim üreticileridir. Pazarda en çok talep gören ürünler ise erkek takım elbiseleridir. Aynı zamanda, son yıllarda çocuk takım elbiselerine olan talep de artmıştır. Piyasa analistleri bu artışı bir çok okulun zorunlu üniforma uygulamasına geçişiyle açıklamaktadır.

Rusya’da uygun fiyata marka giyim pazarı gelişmektedir. Bu durum, yerli giyim perakendecilerine Batı markalarıyla rekabet etme şansı doğurmakta ve tekstil sanayiinin krizden çıkması için olanak sağlamaktadır.

Giyim perakendeciliği segmentindeki ana eğilimler aşağıdaki gibidir:

- Küçük multi-brand perakendecilerin büyük ağlar tarafından satın alınması;
- Dünya giyim üreticilerinin mono-brand mağazalarının sayısının artması;
- Ortalama mağaza alanlarının artması;
- Farklı demografik segmentlere yönelmeler;
- Bayilikle çalışan ağların gelişmesi

- Dar alanlarda uzmanlaşmış ağların gelişmesi.

Moskova, fiyat ve miktar bakımından, ve ayrıca, faaliyet gösteren mağazaların sayısı ve söz konusu mağazaların pazara girme hızı bakımından giyim eşyası perakende ticaretinde liderliğini korumaktadır. Bu alanda Rusya'nın başkenti dünyanın çoğu kentlerini geçmektedir. Moskova'nın payının tüm pazarın %40'ı olduğu tahmin edilmektedir. Bir diğer lider de %17 ile St. Petersburg'dur. Fakat yeni pazar akımı aktif bölgesel genişleme yönünde ve neredeyse tüm önde gelen oyuncular bölgesel perakende zincirleri açmakta ya da lisanslı bayilikler sunmaktadır.

Uzmanların görüşüne göre, birkaç yıl içerisinde Moskova giyim pazarının doygunluk noktasına gelmesi beklenmektedir ve buna bağlı olarak, perakendecilerin Rusya'nın yüksek tüketim seviyesine sahip diğer bölgelerine girmesi özellikle karlı olacaktır.

Pazarın en önemli sorunlarından birisi, ürünlerin yüksek fiyatıdır. Modayı sıkı bir şekilde takip edenler, Moskova'ya ve taşraya göre aynı eşyanın iki katı kadar daha ucuz fiyatla Paris'te almanın mümkün olduğunu söylerler. Böylece, başkent sadece moda değil ürünün fiyatına da renk katar. Bunun en büyük nedeni, moda mağazaların toplandığı Moskova'nın merkezinde kiralık mağaza ve dükkan sayısının yeterli olmamasıdır.

Öte yandan, Rusya ve Doğu Avrupa'da tekstil ve hazır giyim sektörlerinde meydana gelen gelişmelerle ilgili düzenli olarak yayınlanan Textiles Eastern Europe adlı derginin Şubat 2011 sayısında yeralan bir yazıda, Rusya Resmi İstatistik Kurumu Rosstat tarafından yapılan bir açıklamaya göre, Rusya genelinde satılan giyim eşyası ve ayakkabı ürünlerinin yaklaşık yarısı semt pazarları ve açık hava pazarlarında satılmaktadır.

Rus tüketicilerinin açık hava pazarları ve semt pazarlarını ana cadde ve AVM'lerde yeralan marka mağazalarına tercih etmelerinin en büyük nedeni ise aradaki büyük fiyat farkı olarak açıklanmaktadır. Açık hava pazarları ile semt pazarlarında giyim eşyası ve ayakkabı ürünlerinin ucuza satılmasının en büyük nedeni ise çok büyük bölümünün ünlü markaların taklit ürünleri olmasından ileri gelmektedir. Uzmanlar bu durumun kalıcı olmadığını, piyasa yerine oturdukça zamanla giyim tüketiminin açık hava ve semt pazarlarından daha çok anacade ve AVM'lerde yeralan kayıtçı mağazalara kayacağını belirtmektedirler.

Rus ekonomisinin en önemli sorunlarından biri olan büyük bölümü Uzakdoğu kaynaklı taklit ürünlerin 2009 yılında % 24 arttığı ve Rusya genelinde yapılan 30,6 milyar dolar değerindeki toplam perakende satışların % 6'sına denk geldiği belirtilmektedir.

Yine Textiles Eastern Europe Şubat 2011 sayısında yeralan diğer bir yazıda ise, Rusya giyim pazarının krizin etkisinden kurtulduğu, satış kanalları

arasında en büyük artışın ise e-ticaret yoluyla internet üzerinden satışlarda yaşandığı belirtilmektedir. GFK Rusya ve GFK Global tarafından yapılan tüketim araştırmalarına göre, kriz döneminde Avrupa genelinde tüketicilerin % 40'ı giyim harcamalarını azaltırken, Rusya genelinde ise tüketicilerin % 26'sı giyim harcamalarını azaltmış bulunmaktadır. 2009 yılı Mart ayında bu oran % 20'ye inerken, 2009 yılı Aralık ayına gelindiğinde ise bu oran % 15'e inmiş bulunmaktadır.

Öte yandan, kriz döneminde diğer satış kanallarından yapılan giyim ürünü satışları düşerken, internet üzerinden yapılan satışlar kriz döneminde bile az da olsa artmaya devam etmiştir. Bunda en büyük etkenin Rusya genelinde internet kullanıcı sayısının son yıllarda hızla artmasının yanı sıra tüketicilerin online satışlara olan güveninin gelişmesinin de rol oynadığı belirtilmektedir.

Lojistik ve Altyapı

Rusya Federasyonu yaklaşık 17 milyon km² yüzölçümü ve 140 milyona yakın nüfusuyla tüm ürün grupları için önemli ve büyük bir pazar konumundadır.

Ülkenin geniş bir coğrafyaya yayılması lojistik sorunlarını da gündeme getirmekte ve tüketim merkezlerine yakın yerlerdeki yatırımları cezbetmektedir. Moskova, St. Petersburg ve Rostov Bölgesi üretim ve dağıtım kanallarına yönelik yatırımların arttığı bölgeler olarak ön plana çıkmaktadır.

İstatistiklerdeki büyüklüklerden Rusya Federasyonu'nun ulaşım altyapısının geliştiği izlenimi edinilse de, mevcut alt ve üst yapıların eski ve demode oldukları ve coğrafyanın genişliği dikkate alındığında ulaşım altyapısına önemli yatırımlar yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Ülkenin çok geniş bir coğrafya üzerinde olması nedeniyle, ulaşım özellikle demiryolu ağları ile sağlanmış durumdadır. Havayolu ulaşımı da coğrafyanın gerektirdiği ölçüde gelişmiştir, ancak eskimiş terminal binaları ve uçaklar ile hizmet üretilmeye çalışılmaktadır. Ülkenin başlıca havalimanları Moskova, Petersburg, Kazan, Yakuts ve Vladivostok'tur.

Karayolu ulaşımında ise, gerek yük gerek yolcu taşımacılığı fazla tercih edilmemektedir. Özellikle ülkenin doğusunda altyapı yetersizliği bulunmaktadır. Transavasya otoyolu projesi ile doğu-batı karayolu ulaşımının geliştirilmesi planlanmaktadır.

Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan taşımalar çoğunlukla karayolu, denizyolu ve demiryolu üzerinden gerçekleştirilmekte olup Rusya'ya yönelik yapılan nakliyelerde ağırlıklı olarak inşaat malzemeleri, makineler, ev tekstili ve gıda ürünlerinin taşındığı görülmektedir. Bu yollarda en çok kullanılan güzergahlar ve süreleri şöyledir;

- Karayolu: Kapıkule'den çıkan tırlar Bulgaristan – Romanya – Ukrayna – Rusya güzergahında ilerlemektedirler. Moskova'ya varış 6 gün almaktadır. Bazen de Sarp ve Gürbulak'tan çıkış yapılmaktadır, ama bu güzergahlarda Çeçenistan ve Gürcistan'la Rusya'nın yaşadığı sorunlar nedeniyle güvenlik endişesi olduğundan çıkış sayısı çok azdır.
- Denizyolu (Ro-Ro): Samsun'dan Novorossiysk, Zonguldak'tan Kırım (Skadovsky ve Yevpatorya) ve Trabzon'dan Sochi (daha çok sebze gönderimi yapılıyor) güzergahları takip edilmektedir. Gemi bekleme süreleri uzayabildiğinden, maliyet azalmak yerine artabilmektedir.
- Demiryolu: Daha çok konteynırların trene yüklenmesi şeklinde olup, Odesa ve Novorossiysk'e gitmektedir. Bu taşıma yönteminde varış yaklaşık 30 günü bulabilmektedir. Dolayısıyla gıda ürünü ve modağa bağlı ürünlerin nakliyesi için tercih edilen bir yöntem değildir.

Rusya Federasyonu ekonomisinin en canlı olduğu şehir hiç şüphesiz, yaklaşık 13 milyon nüfusa sahip olan, başkent Moskova'dır. Ülkemizden gönderilen malların büyük bölümünün varış noktası da (yaklaşık % 85) bu şehir olmaktadır. Federasyon içindeki dağılım bu şehirden sonra Rus şirketleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Diğer önemli varış noktaları ise Ufa, Kazan, St. Petersburg şeklinde sıralanabilir.

Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları

Rusya'nın zengin kültürel kimliği, tarihinden gelen yansımalar ve geniş coğrafyasının etkisiyle şekillenmiştir. Rusya Federasyonu ile başarılı bir şekilde iş yapmanın en önemli şartlarından birisi de Rusya sosyal ve iş kültürünü anlamak ve buna uygun davranışlar sergilemektir. Rusya pazarında başarılı olmak için dikkat edilmesi gereken unsurlar aşağıda özetlenmektedir.

Çalışma Uygulamaları

- Ruslar için bir iki dakikalık gecikme çok önemli değildir; ancak, randevularınıza zamanında gelmenizi ve dakik olmanızı beklerler.
- İletişim kurmak için posta çok güvenilir bir araç olarak kabul edilmez. Faks ve e-posta kullanımını tercih edilir.
- Rusya'ya bir iş ziyaretine gitmeden önce, ticaret yapmayı planladığınız firmayı ticari amaçlarınız ve iş teklifiniz hakkında bilgilendirmeniz beklenmektedir.

- Yazılı dokümanlar ve imzalanmış belgeler, Rusya'da iş yapmak için gereklidir. İmzalı olmayan belgelere genellikle güvenmezler.

İş İlişkileri

- Kişisel ve samimi iletişim iş hayatının bir parçasıdır.
- İş toplantılarında fiziksel temas, örneğin omuza dokunma (veya sarılma gibi) olumlu bir işarettir.
- Anlaşmazlık (ihtilaf) halinde resmi bir tutum içine girmekten kaçının ve unutmayın ki Ruslar daha kişisel bir yolla size yanıt vereceklerdir.

İş Uygulamaları

- Kartvizit kullanılması son derece gereklidir. Kartvizitin bir tarafının Türkçe, diğer tarafının Rusça olması yararlı olacaktır.
- Sunumlar açık ve net, anlaşılması kolay olmalıdır. Önemli olan sizin bilgi birikiminiz, profesyonelliğiniz ve uzmanlığınızdır.
- Temel bir çok konu ofis dışında konuşulsa da, nihai uzlaşma ve anlaşma ofiste yapılır.
- Genellikle, toplantı başlarken, organizasyonun başkanı görüşmeyi başlatır, girişi yapar ve daha sonra önem sırasına göre diğer konuşmacılar konuşurlar.

İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Rusya'da bankalar hafta içi 10.00-18.00 arasında açık olmaktadır. Ayrıca döviz büroları da çok yaygındır. Buralarda dolar ve euro rahatlıkla bozdurulabilmektedir.
- Rusya Federasyonu için vize almak bazen uzun sürebilir. Bu nedenle, seyahatten makul bir süre önce vize alınmalıdır.
- Rusya'da İngilizce yaygın kullanılmadığından iş görüşmelerinde tercüman bulundurmakta yarar vardır.
- Moskova'da konaklama oldukça pahalıdır. Yer bulmak bazen zor olabilir. Bu nedenle, önceden rezervasyon yapmakta yarar vardır.
- Rusya Federasyonu'nda başlıca resmi tatil günleri: 1-2 Ocak yeni yıl; 1-2 Mayıs İşçi ve Bahar İlk bayramı ve 12 Haziran bağımsızlık günüdür.

- Selamlaşırken ve ayrılırken eldivenleri çıkararak el sıkışılması ve göz teması kurulması uygundur.
- Bayanlara soy isimleri ile hitap edilmesi tavsiye edilir.
- İşle ilgili konularda konuşmaya başlamadan önce kısaca sohbet edilmesinde yarar vardır.
- Eller cepte olarak ayakta durmak kabalık olarak görülmektedir.
- Firmanızı ya da ülkenizi, şehrinizi, iş yaptığınız sektörü sembolize eden bir hediye verilmesi uygundur.
- Duyguları ve heyecanı ifade etmekten çekinmemek gerekir.
- Kalabalık bir ortamda bir kişiyi överek onu ödüllendirmek uygun olmaz. Bu durum şüphe ile karşılanabilir veya kıskançlığa sebep olabilir.
- Sokak satıcılarından ve herhangi bir ofisi olmaksızın sadece cep telefonu ile iş yapmaya çalışan kişilerden uzak durmaya özen gösterilmelidir.
- Ticari partnerini tanıma, karar alma ve pazarlık genellikle akşam yemeğinde yapılır. Dışarıda yemek yemek ve bir şeyler içmek için yapılan daveti geri çevirmek uygun olmaz.

II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ

Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat

Rusya 2010 yılı itibariyle 590 milyar doların üzerinde dış ticaret hacmine sahiptir. 2010 yılında genel ihracat 373,1 milyar dolar ve genel ithalat ise 217,4 milyar dolar olarak verilmektedir. Bir önceki yıla göre Rusya'nın genel ihracatı % 23,6, genel ithalatı ise % 27,3 oranında artmıştır.

2006 yılından 2010 yılına kadar Rusya'nın dış ticaretine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda izlenebilir:

RUSYA'NIN GENEL DIŞ TİCARETİ				
Birim: 1000 \$				
YILLAR	İHRACAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)	İTHALAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2006	301.244.000	-	137.806.810	-
2007	352.266.399	16,9	199.725.955	44,9
2008	467.993.955	32,9	267.051.244	33,7
2009	301.796.059	-35,5	170.826.590	-36,0
2010	373.055.645	23,6	217.415.099	27,3

Kaynak: Trademap

En Çok İhraç Edilen Ürünler

2010 yılında Rusya'nın en fazla ihraç ettiği ürünler % 70,2'lik payı ile Fasil 27 kapsamındaki mineral yakıtlar ve mineral yağlar, Fasil 72 kapsamındaki demir ve çelik, Fasil 31 kapsamındaki gübreler, Fasil 71 kapsamındaki tabii inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar ile kıymetli metaller ve bunlardan mamul eşya ve Fasil 71 kapsamındaki alüminyum ve alüminyumdan eşyalardır. 2010 yılı verilerine göre Rusya'nın en fazla ihraç ettiği ürünlere ilişkin rakamsal bilgiler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İHRAC ETTİĞİ ÜRÜNLER			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2010			
Birim: 1000 \$			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
27	MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR	261.850.121	70,2
72	DEMİR-ÇELİK	19.085.705	5,1
31	GÜBRELER	7.388.901	2,0
71	TABİİ İNCİLER, KIYMETLİ VEYA YARI KIYMETLİ TAŞLAR İLE KIYMETLİ	7.301.349	2,0
76	ALİMİNYUM VE ALİMİNYUMDAN EŞYA	6.834.781	1,8
TOPLAM		373.055.645	100

En Çok İthal Edilen Ürünler

Rusya'nın en çok ithal ettiği ürünlerin başında Fasıl 84 kapsamındaki kazanlar ve makineler gelmektedir. Fasıl 85'de yer alan elektrikli makina ve cihazlar, Fasıl 87 kapsamındaki motorlu kara taşıtları, ve Fasıl 30 kapsamındaki eczacılık ürünleri diğer en fazla ithal edilen ürünler olarak sıralanmaktadır.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2010			
Birim: 1000 \$			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZANLAR, MAKİNALAR	37.036.477	17,0
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	25.792.402	11,9
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	22.696.123	10,4
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	11.124.865	5,1
39	PLASTİKLER VE MAMULLERİ	8.139.478	3,7
TOPLAM		217.415.099	100

Kaynak: Trademap

En Çok İhracat Yapılan Ülkeler

2010 verilerine göre Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ülke Hollanda'dır. Türkiye ise altıncı sırada yer almaktadır.

Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ilk 20 ülkeye toplam ihracatının % 69,3'ü yönelmiş durumdadır. 2010 yılında Rusya'nın Türkiye'ye ihracatı % 14,5 oranında azalarak 14 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin Rusya'nın toplam ihracatı içerisindeki payı % 3,8 olarak hesaplanmaktadır.

2010 yılında Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ilk 20 ülke listesindeki ülkelere İtalya, Almanya, Türkiye, Ukrayna, Hindistan ve Kazakistan haricindeki 14 ülkeye yaptığı ihracatın bir önceki yıla kıyasla % 6,5 ile % 82,9 arasında değişen oranlarda arttığı anlaşılmaktadır. Öte yandan Rusya'nın yukarıda sıralanmakta olan altı ülkeye yönelik ihracatı % 1,3 ile % 44,5 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

Rusya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 20 ülke ile bu ülkelerin paylarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda görülebilir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim: 1000 \$	2009	2010	DEĞİŞİM %	PAY %
HOLLANDA	36.289.884	53.212.668	46,6	14,3
İTALYA	25.063.138	24.304.641	-3,0	6,5
ÇİN	16.669.000	19.781.196	18,7	5,3
ALMANYA	18.708.182	15.860.003	-15,2	4,3
POLONYA	12.500.000	14.215.945	13,7	3,8
TÜRKİYE	16.385.000	14.007.771	-14,5	3,8
UKRAYNA	13.780.000	13.603.248	-1,3	3,6
JAPONYA	7.262.993	12.501.025	72,1	3,4
ABD	9.286.431	12.032.713	29,6	3,2
FINLANDIYA	9.159.000	10.754.167	17,4	2,9
GÜNEY KORE	5.689.000	10.403.808	82,9	2,8
İNGİLTERE	9.073.000	9.695.846	6,9	2,6
FRANSA	8.750.918	9.321.849	6,5	2,5
İSVİÇRE	6.515.231	8.603.644	32,1	2,3
LETONYA	3.642.123	5.529.890	51,8	1,5
HİNDİSTAN	5.937.000	5.406.555	-8,9	1,4
KAZAKİSTAN	9.147.000	5.074.838	-44,5	1,4
MACARİSTAN	3.831.000	5.064.063	32,2	1,4
BELÇİKA	4.044.456	4.925.901	21,8	1,3
İSPANYA	2.892.000	4.048.529	40,0	1,1
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	224.625.356	258.348.300	15,0	69,3
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	74,4	69,3	-7,0	0,0
DÜNYA TOPLAM	301.796.059	373.055.645	23,6	100,0

Kaynak: Trademap

En Çok İthalat Yapılan Ülkeler

2010 yılında Rusya'nın en çok ithalat yaptığı ülkelerin başında, Çin gelmektedir. Çin'in Rusya'nın toplam ithalatı içerisindeki payı % 18 olarak hesaplanmaktadır. 2010 yılında Rusya'nın Çin'den ithalatı bir önceki yıla kıyasla % 70,7 artmış ve 22,9 milyar dolardan 39 milyar dolara çıkmıştır. Almanya (payı % 12,2) , Ukrayna (payı % 6,4), Japonya (payı % 4,7) ve İtalya (payı % 4,6) Çin'in ardından Rusya'nın ithalatı içerisinde önemli pay sahibi olan ülkeler olarak sıralanmaktadır.

Türkiye, Rusya'nın en fazla ithalat yaptığı 10. ülke olarak sıralanmaktadır. Rusya'nın Türkiye'den yaptığı ithalat değeri 2010 yılında bir önceki yıla kıyasla % 51,4 oranında artarak 3,2 milyar dolar seviyesinden 4,9 milyar dolar düzeyine yükselmiştir. Bu ithalat değeri ile Türkiye'nin Rusya'nın toplam ithalatı içerisindeki payı % 2,2 olarak hesaplanmaktadır.

2010 yılında Rusya'nın en çok ithalat yaptığı ilk 20 ülke listesindeki ülkelere Fransa, İngiltere ve Kazakistan haricindeki 17 ülkeden yaptığı ithalatının bir önceki yıla kıyasla % 6,9 ile % 70,7 arasında değişen oranlarda arttığı anlaşılmaktadır. Öte yandan aynı dönemde Fransa'dan yapılan ithalat

% 2,7, İngiltere'den yapılan ithalat % 35,3 ve Kazakistan'dan yapılan ithalat ise % 30 oranında azalmıştır.

Rusya'nın en fazla ithalat yaptığı 20 ülkeye ait veriler, yukarıdaki tabloda yer almaktadır.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim: 1000 \$	2009	2010	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	22.859.880	39.032.604	70,7	18,0
ALMANYA	21.221.887	26.616.238	25,4	12,2
UKRAYNA	9.121.000	13.999.272	53,5	6,4
JAPONYA	7.255.706	10.300.338	42,0	4,7
İTALYA	7.885.082	10.026.888	27,2	4,6
ABD	9.203.767	9.839.542	6,9	4,5
FRANSA	8.430.083	8.204.422	-2,7	3,8
GÜNEY KORE	4.867.899	7.267.034	49,3	3,3
POLONYA	4.199.527	5.824.204	38,7	2,7
TÜRKİYE	3.221.933	4.878.062	51,4	2,2
FİNLANDIYA	3.953.176	4.584.254	16,0	2,1
İNGİLTERE	7.057.330	4.566.828	-35,3	2,1
HOLLANDA	3.585.005	4.438.181	23,8	2,0
BREZİLYA	3.510.000	4.080.432	16,3	1,9
BELÇİKA	2.540.145	3.265.735	28,6	1,5
MACARİSTAN	2.631.121	3.141.847	19,4	1,4
İSPANYA	2.276.938	3.032.991	33,2	1,4
ÇEK CUMHURİYETİ	2.317.000	2.903.600	25,3	1,3
İSVEÇ	2.036.000	2.847.868	39,9	1,3
KAZAKİSTAN	3.685.000	2.577.952	-30,0	1,2
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	131.858.479	171.428.292	30,0	78,8
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	77,2	78,8		
DÜNYA TOPLAM	170.826.590	217.415.099	27,3	100,0

Kaynak: Trademap

III. RUSYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ

Rusya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti

2009 yılında % 16,7 oranında azalan Rusya tekstil ürünleri ihracatı, 2010 yılında bir önceki yıla kıyasla % 5,2 oranında artarak 242,6 milyon dolar olmuştur.

Rusya'nın tekstil ürünleri ithalatı ise 2008 yılında bir önceki yıla kıyasla % 23,5 artmış, 2009 yılında % 16,9 oranında azalmış, 2010 yılında ise % 25,6 oranında artmıştır. Bu dalgalı seyir neticesinde 2009 yılında 2,1 milyar dolara gerileyen Rusya'nın tekstil ürünleri ithalatı 2010 yılında 2008 yılı değerinin üstüne çıkarak 2,7 milyar dolar olmuştur.

RUSYA'NIN TEKSTİL İHRACATI VE İTHALATI				
Birim: 1000 \$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM
2007	372.650	-	2.064.461	-
2008	277.047	-25,7	2.549.944	23,5
2009	230.723	-16,7	2.119.081	-16,9
2010	242.631	5,2	2.661.743	25,6

Kaynak: Trademap

2009 yılında dünyada en fazla tekstil ithalatı yapan ilk 10 ülke ile bu ülkeler içinde Rusya'nın yeri ve dünya tekstil ithalatındaki payı, aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tabloda, Rusya'nın, dünya tekstil ithalatından % 1,2 oranında pay aldığı görülmektedir.

DÜNYA TEKSTİL ÜRÜNLERİ* İTHALATÇILARI ARASINDA RUSYA FEDERASYONU 2010		
ÜLKE	İTHALAT (1000 \$)	% PAY
ÇİN	26.936.589	12,6
HONG KONG	12.265.996	5,7
ABD,	10.533.440	4,9
ALMANYA	10.251.101	4,8
TÜRKİYE	9.079.084	4,2
İTALYA	8.781.808	4,1
VIETNAM	8.259.558	3,9
ENDONEZYA	5.783.199	2,7
MEKSİKA	5.442.078	2,5
GÜNEY KORE	5.095.112	2,4
İLK 10 ÜLKE TOP.	102.427.965	47,9
RUSYA FEDERASYONU	2.661.743	1,2
DÜNYA TOPLAMI	213.935.067	100,0

Kaynak: Trademap

* Fasıl 57 hariç, Fasıl 50 ile 60 (dahil) arası dikkate alınarak hesaplanmıştır.

Rusya'nın hazır giyim ihracatı 2007 yılından itibaren çeşitli oranlarda azalarak 2009 yılı sonunda 127,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında ise Rusya'nın hazır giyim ihracatı 2009 yılına kıyasla % 2 oranında artarak 130,2 milyon dolar olmuştur.

RUSYA'NIN HAZIRGIYIM İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:1000 \$				
YILLAR	HAZIRGIYIM İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	HAZIRGIYIM İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2007	179.063	-	3.377.583	-
2008	164.420	-8,2	4.924.006	45,8
2009	127.721	-22,3	4.217.302	-14,4
2010	130.228	2,0	6.274.080	48,8

Kaynak: Trademap

Öte yandan Rusya'nın hazır giyim ithalatı 2008 yılında 2007 yılına kıyasla % 45,8 oranında artmış, 2009 yılında ise bir önceki yıla kıyasla % 14,4 oranında azalarak 4,2 milyar dolar olmuştur. 2010 yılında ise Rusya'nın hazır giyim ithalatı 2009 yılına kıyasla % 48,8 oranında artarak 6,3 milyar dolar olmuştur.

2010 yılında dünyada en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı gerçekleştiren ilk 10 ülke ve Rusya'nın yeri ve toplamda aldığı pay, aşağıdaki tabloda verilmektedir.

DÜNYADA EN ÇOK HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI YAPAN İLK 10 ÜLKE VE DÜNYA TOPLAMINDAKİ PAYLARI		
2010		
ÜLKE	İTHALAT (1000 \$)	% PAY
ABD	87.501.284	23,0
ALMANYA	36.580.046	9,6
JAPONYA	28.291.076	7,4
İNGİLTERE	24.070.475	6,3
FRANSA	22.685.907	6,0
İTALYA	16.535.738	4,3
İSPANYA	14.219.934	3,7
HOLLANDA	11.417.391	3,0
KANADA	8.722.257	2,3
BELÇİKA	8.567.540	2,3
İLK 10 ÜLKE TOP.	258.591.648	67,9
RUSYA FEDERASYONU	6.274.080	1,6
DÜNYA TOPLAMI	380.657.631	100,0

Tablo'da Rusya Federasyonunun 2010 yılında dünya hazır giyim ithalatında 13.sırada yer aldığı ve % 1,6 gibi önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir.

En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler

Rusya Federasyonu'nun en fazla tekstil ithalatı yaptığı ilk beş ülke, Çin, Türkiye, Özbekistan, Almanya ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır. Türkiye, Rusya'nın en fazla tekstil ithal ettiği ülkeler arasında 396,6 milyon dolarlık ithalat değeri ve % 14,9'luk pay ile ikinci sıradadır.

2009 ve 2010 yıllarına ait ithalat rakamları, yıllık değişim oranları ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK TEKSTİL İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:1000 \$	2009	2010	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	457.195	748.212	63,7	28,1
TÜRKİYE	271.474	396.566	46,1	14,9
ÖZBEKİSTAN	150.475	205.213	36,4	7,7
ALMANYA	136.710	142.083	3,9	5,3
GÜNEY KORE	84.990	125.947	48,2	4,7
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	1.100.844	1.618.021	47,0	60,8
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI	51,9	60,8		
DÜNYA TOPLAMI	2.119.081	2.661.743	25,6	100

Kaynak: Trademap

2007 yılında Rusya'nın en büyük tekstil tedarikçisi olan Türkiye 2008 yılından sonra bu konumunu Çin'e kaptırmıştır.

Rusya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri

2010 yılında Rusya'nın ithal ettiği tekstil ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 54 07 GTİP başlıklı sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; 60 06 GTİP başlıklı diğer örme mensucat, 52 05 GTİP başlıklı pamuk ipliği, 52 01 GTİP başlıklı pamuk ve 55 02 GTİP başlıklı suni lif demetleri olarak sıralanmaktadır.

2010 yılında Rusya'nın en çok ithal ettiği ilk 5 ürünün ithalat değerleri ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ TEKSTİL ÜRÜNLER			
2010			
Birim 1000 \$	TANIM	DEĞER \$	PAY %
DORTLÜ GTİP NO			
5407	SENTETİK FİLAMANT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	246.836	9,3
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	190.647	7,2
5205	PAMUK İPLİĞİ	162.996	6,1
5201	PAMUK (KARDESİZ, TARANMAMIS)	160.823	6,0
5502	SUNI LİF DEMETLERİ	159.028	6,0
	RUSYA TOPLAM TEKSTİL İTHALATI	2.661.743	100

Kaynak: Trademap

En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler

2010 yılı rakamları itibariyle Rusya'nın en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği ilk 10 ülke Çin, Türkiye, İtalya, Almanya, Kırgızistan, Bangladeş, Hindistan, Özbekistan, Vietnam ve Polonya olarak sıralanmaktadır.

İthalatta ilk 10 ülke ve ithalatın değişim oranları aşağıda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK KONFEKSİYON İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:1000 \$	2009	2010	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	2.204.337	3.355.015	52,2	53,5
TÜRKİYE	205.263	474.234	131,0	7,6
İTALYA	349.703	423.153	21,0	6,7
ALMANYA	106.857	211.149	97,6	3,4
KIRGIZİSTAN	106.835	179.280	67,8	2,9
BANGLADEŞ	97.348	153.316	57,5	2,4
HİNDİSTAN	130.331	133.854	2,7	2,1
ÖZBEKİSTAN	52.256	120.861	131,3	1,9
VİETNAM	105.368	110.885	5,2	1,8
POLONYA	49.789	77.505	55,7	1,2
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	3.408.087	5.239.252	53,7	83,5
İLK 10 ÜLKENİN TOP. PAYI	80,8	83,5		
DÜNYA TOPLAMI	4.217.302	6.274.080	48,8	100

Kaynak: Trademap

Türkiye 474,2 milyon dolarlık ihracat değeri ve % 7,6'lık pay ile Rusya'nın en büyük ikinci hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi olarak sıralanmaktadır.

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Rusya'nın hazır giyim ürünleri ithalatındaki en büyük tedarikçisi 3,4 milyar dolarlık ihracatı ile Çin Halk Cumhuriyeti'dir. 2010 yılında Rusya'nın bu ülkeden yaptığı ithalat 2009 yılına kıyasla % 52,2 oranında artmıştır. Çin'in pazar payının % 53,5 gibi çok yüksek bir oranda olması Rus hazır giyim pazarındaki Çin ağırlığını açık bir biçimde ifade etmektedir.

2010 yılında ülkemizden Rusya'ya yapılan hazır giyim ihracatı % 131 oranında artmış ve 205,3 milyon dolardan 474,2 milyon dolara yükselmiştir.

Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Konfeksiyon Ürünleri

2010 yılında Rusya'nın ithal ettiği hazır giyim ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 6204 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocukları için takım elbiseler, takımlar, ceketler, blazerler, elbiseler, etekler, pantolon etekler, pantolonlar, askılı ve üst ön parçalı tulumlar, kısa pantolonlar ve şortları ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; 6110 G.T.İ.P başlıklı kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri örme eşya; 6202 GTİP başlıklı kadın /kız çocuk için dış giyim, 6203 GTİP başlıklı erkekler ve erkek çocuklar için takım elbiseler, takımlar, blazerler, pantolonlar ve 6115 G.T.İ.P başlıklı külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler ve patik şeklinde çoraplardır.

2010 yılında Rusya'nın en çok ithal ettiği ilk 5 konfeksiyon ürününün ithalat değeri ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ KONFEKSİYON ÜRÜNLERİ			
2010			
Birim 1000 \$			
DORTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
6204	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KİYAFETLERİ HARİÇ):	904.268	14,4
6110	KAZAKLAR, SÜVETERLER, HIRKALAR, YELEKLER VE BENZERİ EŞYA (ÖRME) :	720.350	11,5
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DİŞ GİYİM	537.426	8,6
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	434.419	6,9
6115	KÜLOTLU ÇORAPLAR, TAYTLAR, KISA VE UZUN KONÇLU ÇORAPLAR, SOKETLER VE PATİK ŞEKLİNDE ÇORAPLAR	417.436	6,7
	RUSYA TOPLAM KONFEKSİYON İTHALATI	6.274.082	100,0

Kaynak: Trademap

IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ

Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti

Türkiye'nin en yoğun ticari ilişkilerde bulunduğu ülkeler arasında yer alan Rusya Federasyonu'na 2010 yılında 4,6 milyar dolar değerinde ihracat ve bu ülkeden 21,6 milyar dolar değerinde ithalat yapılmıştır. Bu rakamlarla 2010 yılında Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki ticaret hacmi (ihracat + ithalat) 26,2 milyar dolar olmuştur. İki ülke arasındaki ticaret Rusya lehine gelişme göstermektedir.

2011 yılının Ocak-Mayıs ilk beş aylık döneminde ise Türkiye'den Rusya Federasyonu'na 2,4 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. 2010 yılının aynı dönemine göre Rusya'ya yapılan ihracat % 45 oranında artmıştır. Bu oran, anılan dönemde kaydedilen Türkiye genel ihracat artış oranından (% 20,1) yüksek bir orandır. Dolayısıyla, Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ihracatındaki payı % 4,4'e yükselmiştir.

Diğer yandan 2011 yılının Ocak – Mayıs döneminde Rusya Federasyonu'ndan 9,1 milyar dolar değerinde ithalat yapılmıştır. Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 2010 yılının aynı dönemine kıyasla % 5,4 artmıştır. Kaydedilen bu artış oranı Türkiye'nin genel ithalat artış oranının (% 43,8) altında kalmaktadır. Bu sebeple Rusya Federasyonu'nun Türkiye'nin genel ithalatı içerisindeki payı % 9,3'e gerilemiştir.

2011 yılının ilk beş aylık döneminde Türkiye'nin genel ihracatı 54,3 milyar dolar ve ithalatı 98 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya Federasyonu, ihracat yapılan toplam 227 ülke ve serbest bölge içerisinde, Almanya, İtalya, İngiltere, Irak ve Fransa'nın ardından 6. sıradadır. İthalat yapılan toplam 223 ülke ve serbest bölge arasında ise Rusya Federasyonu 2. sırada bulunmaktadır. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD ve İtalya, Rusya'yı izleyen ülkelerdir.

Genel ticarete paralel şekilde, Rusya Federasyonu tekstil ve konfeksiyon ticareti açısından da Türkiye için önemli bir partnerdir. 2010 yılında kaydedilen Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki 26,2 milyar dolarlık toplam ticaret hacminin 1,1 milyar dolarlık kısmını, diğer bir deyişle oransal olarak % 4,1'lik bölümünü tekstil ve konfeksiyon ticareti oluşturmaktadır. 2011 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise iki ülke arasındaki 11,4 milyar dolarlık toplam ticaret hacminin 540,1 milyon dolarlık (%4,7'lik) kısmı, tekstil ve konfeksiyon ticaretinden kaynaklanmaktadır.

2011 yılı Ocak – Mayıs dönemi itibarıyla Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği ülkeler içerisinde 11. sırada yer alırken, ülkemizin tekstil ihracatında pazar büyüklüğü açısından birinci sıradadır.

Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile dış ticaretini, tekstil ve konfeksiyon ticareti ile birlikte değerlendiren bir tablo aşağıda yer almaktadır.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TİCARİ İLİŞKİLERİ						
Birim: \$	2009 YILLIK	2010 YILLIK	DEĞİŞİM %	2010 OCAK - MAYIS	2011 OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU'NA İHRACAT	3.202.397.525	4.628.208.715	44,5	1.636.170.130	2.372.893.141	45,0
TÜRKİYE GENEL İHRACAT	102.142.612.603	113.979.451.826	11,6	45.174.438.814	54.263.067.132	20,1
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	3,1	4,1		3,6	4,4	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN İTHALAT	19.450.085.570	21.600.484.458	11,1	8.607.851.147	9.073.035.682	5,4
TÜRKİYE GENEL İTHALAT	140.928.421.211	185.541.036.698	31,7	68.164.570.711	98.016.854.799	43,8
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	13,8	11,6		12,6	9,3	
RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI	146.488.278	258.019.947	76,1	96.912.615	121.734.269	25,6
TÜRKİYE KONFEKSİYON İHRACATI	12.854.444.401	14.203.999.262	10,5	5.602.287.483	6.447.363.013	15,1
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	1,1	1,8		1,7	1,9	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI	394.697	284.647	-27,9	29.143	201.991	593,1
TÜRKİYE KONFEKSİYON İTHALATI	2.016.595.151	2.696.131.771	33,7	921.242.241	1.254.617.690	36,2
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	0,02	0,01		0,003	0,02	
RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI	563.168.561	813.432.455	44,4	309.105.930	409.761.178	32,6
TÜRKİYE TEKSTİL İHRACATI	5.374.056.670	6.355.974.438	18,3	2.507.008.949	3.289.619.756	31,2
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	10,5	12,8		12,3	12,5	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI	11.800.182	14.777.919	25,2	6.944.053	8.353.918	20,3
TÜRKİYE TEKSTİL İTHALATI	6.301.202.314	9.079.083.692	44,1	3.561.663.809	4.973.839.341	39,6
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	0,2	0,2		0,2	0,2	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

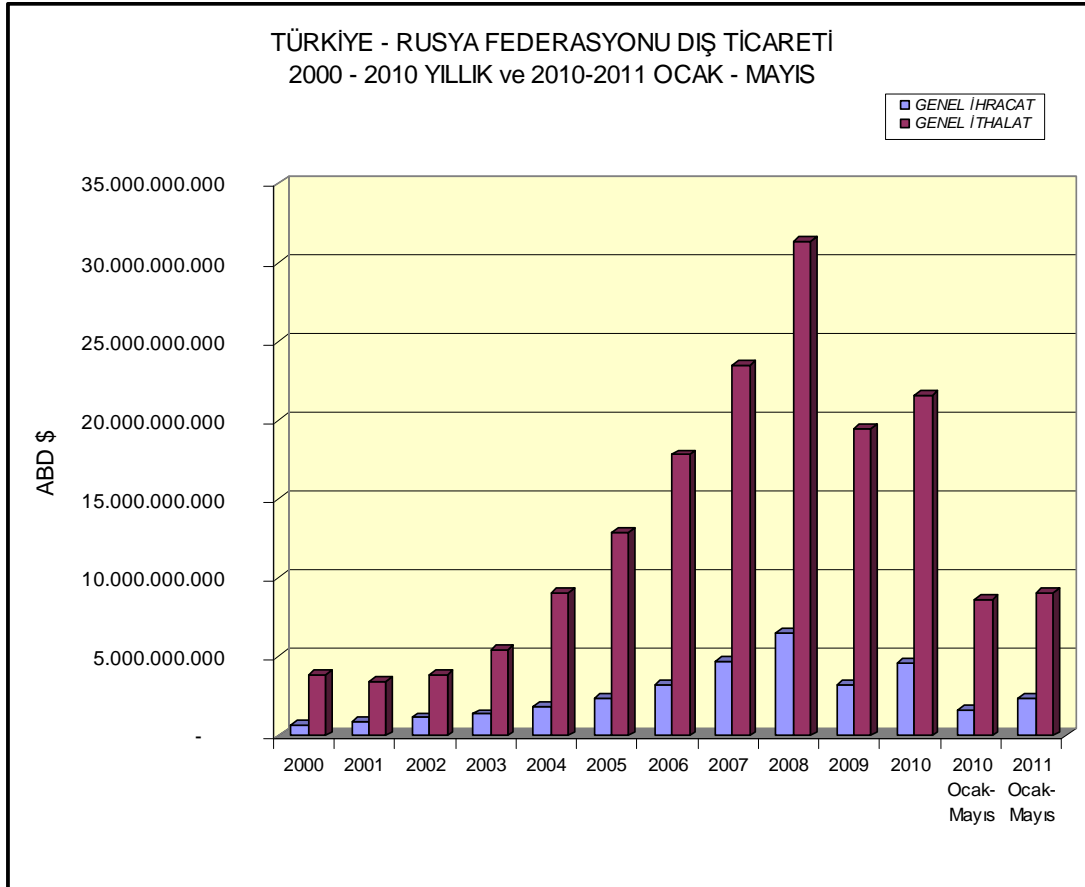
2000 yılından 2011 yılının Mayıs ayı sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan genel ihracat incelendiğinde, 2000 yılından 2008 yılına kadar % 16,7 ile % 46 arasında değişen oranlarda düzenli artışlar ve 2009 yılında küresel krizin etkisiyle % 50,6 düşüş kaydedildiği görülmektedir. 2010 yılında ise küresel ekonomik krizin etkilerinin atlatılmaya başlanması ile 2009 yılına kıyasla %44,5 oranında ihracat artışı olmuş, ihracatın artış eğilimi 2011 yılının Ocak-Mayıs döneminde de sürmüştür. 2000 yılında 643,9 milyon dolar olan ihracat, 2008 yılında on katına çıkarak 6,5 milyar dolara yükselirken, 2009 yılında 3,2 milyar dolara gerilemiş, 2010 yılında tekrar yükselişe geçerek 4,6 milyar dolara çıkmıştır. 2000 yılından 2010 yılına kadarki onbir yıllık süreçte Rusya Federasyonu'na ortalama yıllık ihracat artış oranı %26,4 olarak hesaplanmaktadır.

2011 yılının Ocak – Mayıs döneminde ise Rusya Federasyonu'na ihracat 2010 yılının aynı dönemine kıyasla %45 oranında artışla 2,4 milyar doları bulmuştur.

2000 yılından 2011 yılının Ocak-Mayıs dönemi sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat ile bu ülkeden yapılan ithalat ve yıllık değişimler, aşağıdaki tablo ve grafikte görülebilir.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	GENEL İHRACAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)	GENEL İTHALAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	643.902.938	-	3.886.583.276	-
2001	924.106.727	43,5	3.435.672.619	-11,6
2002	1.172.038.590	26,8	3.891.721.401	13,3
2003	1.367.590.908	16,7	5.451.315.438	40,1
2004	1.859.186.551	35,9	9.033.138.484	65,7
2005	2.377.049.944	27,9	12.905.619.879	42,9
2006	3.237.611.322	36,2	17.806.238.758	38,0
2007	4.726.853.152	46,0	23.508.494.288	32,0
2008	6.483.003.596	37,2	31.364.476.862	33,4
2009	3.202.397.525	-50,6	19.450.085.570	-38,0
2010	4.628.208.715	44,5	21.600.484.458	11,1
2010 Ocak-Mayıs	1.636.170.130		8.607.851.147	
2011 Ocak-Mayıs	2.372.893.141	45,0	9.073.035.682	5,4

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

İthalat açısından bakıldığında, 2000 yılından 2008 yılına kadar Rusya Federasyonu'ndan ithalat sadece 2001 yılında % 11,6 oranında azalmış, izleyen yıllarda % 13,3 ile % 65,7 arasında değişen oranlarda artmıştır. 2009 yılında %38'lik ikinci bir düşüşün ardından, 2010 yılında Rusya Federasyonu'ndan ithalat % 11,1 oranında artarak 21,6 milyar dolara yükselmiştir. 2000 yılından 2010 yılına ithalatın yıllık ortalama artış oranı % 22,7 olarak hesaplanmaktadır.

2011 yılının Ocak – Mayıs döneminde ise, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan genel ithalatı 2010 yılının aynı dönemine göre % 5,4 oranında artışla 9,1 milyar dolara yükselmiştir.

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na ihracatı maddeler bazında incelendiğinde, 2011 yılının Ocak – Mayıs döneminde en fazla ihraç edilen ürünün 87 03 GTİP başlıklı binek otomobilleri ve insan taşımaya mahsus araçlar olduğu anlaşılmaktadır. Bu ürün grubunda 2010 yılının aynı dönemine kıyasla %74 oranında artışla 217,4 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Ürün grubunun Rusya Federasyonu'na yapılan toplam ihracat içerisindeki payı % 9,2'dir.

En çok ihraç edilen diğer ürünler %0,1 düşüşle 191 milyon dolar ihracat değeriyle 07 02 GTİP başlıklı taze, soğutulmuş domatesler, % 48 artış ve 133 milyon dolar ihracat değeri ile 08 05 GTİP başlıklı taze/kurutulmuş turunçgiller ve %41 artış ve 129,4 milyon dolar ihracat değeri ile 60 06 GTİP başlıklı diğer örme mensucat, olarak sıralanmaktadır.

2011 yılının ilk beş aylık döneminde, ülkemizden Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubunun onaltısında ihracat %2 ile %201 arasında değişen oranlarda artarken, dört ürün grubunda %0,1 ile %8 arasında düşüşler olmuştur.

Bu dönemde 84 05 GTİP başlıklı vantilatörlü, ısı, nem değiştirme tertibatlı klima cihazları, kaydedilen % 871'lik ihracat artış oranı ile ülkemizden Rusya Federasyonu'na ihraç edilen ürünler arasında ihracatı en yüksek oranda artan ürün olmuştur.

Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde 3 grup tekstil ürünü bulunmaktadır. Bunlar 60 06 GTİP başlıklı diğer örme kumaşlar, 54 07 GTİP başlıklı sentetik ipliklerden dokuma kumaşlar ile 60 04 GTİP başlıklı diğer örme mensucattır.

Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde hazır giyim ve konfeksiyon ürünü olarak sadece 62 03 GTİP başlıklı erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket v.s. bulunmaktadır

TÜRKİYE'DEN RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACAT					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2010	2011	2010 / 2011	TOPLAMDA
		OCAK - MAYIS	OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
8703	OTOMOBİLİ, STEYŞİN VAGONLAR, YARIŞ ARABALARI	125.169.384	217.357.379	74	9,2
0702	DOMATES (TAZE/SOGUTULMUS)	191.222.592	191.018.564	- 0,1	8,1
0805	TURUNÇGİLLER (TAZE/KURUTULMUS)	90.129.828	132.962.605	48	5,6
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	91.452.756	129.386.325	41	5,5
8704	EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	23.970.177	66.691.209	178	2,8
8415	KLİMA CİHAZLARI-VANTİLATÖRLÜ, ISI, NEM DEĞİŞTİRME TERTİBATLI	6.485.541	62.950.255	871	2,7
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, ŞERİTLERLE DOKUMALAR	55.596.598	54.826.796	- 1	2,3
7113	KIYMETLİ METALLER VE KAPLAMALARINDAN MÜCEVHERCİ EŞYASI	26.755.721	45.259.078	69	1,9
8708	KARA TAŞITLARI İÇİN AKSAM, PARÇALARI	19.780.644	45.241.298	129	1,9
6004	DİĞER ÖRME MENSUCAT (EN>30CM, ELASTOMERİK/KAUÇUK İPLİK=>%5)	26.740.472	41.494.327	55	1,7
8702	TOPLU HALDE YOLCU TAŞIMAĞA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	12.979.757	34.749.270	168	1,5
3917	PLASTİKTEN TÜPLER, BORULAR, HORTUMLAR; CONTA, DİRSEK, RAKOR VB	25.963.110	33.669.511	30	1,4
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	25.141.373	33.431.717	33	1,4
8544	İZOLE EDİLMİŞ TEL, KABLO; DİĞER İZOLE EDİLMİŞ ELEKTRİK İLETKENLERİ; FİBER OPTİK K	10.689.255	32.165.467	201	1,4
8536	GERİLİMİ 1000 VOLTU GEÇMEYEN ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	14.753.312	24.708.604	67	1,0
6403	AYAKKABI; YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİİ, SUNİ VB KÖSELE	25.288.216	24.159.405	- 4	1,0
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	18.656.804	20.586.384	10	0,9
1206	AYÇİÇEĞİ TOHUMU	14.303.633	20.489.996	43	0,9
3401	SABUNLAR, YÜZEY AKTİF ORGANİK MADDELER	19.003.636	19.294.190	2	0,8
0813	MEYVE (KURUTULMUS) (0801, 0806'DE KILER HARİÇ)08. FASILDAKI SERT VE KABUKLULARIN	20.878.824	19.182.593	- 8	0,8
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		844.961.633	1.249.624.973	48	52,7
RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACAT		1.636.170.130	2.372.893.141	45	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		52	53		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

2011 yılının Ocak – Mayıs döneminde, Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen ilk 20 ürün grubunun onbeşinde %2 ile %302 arasında değişen oranlarda ithalat artışları olurken, beş ürün grubunda %3 ile %61 arasında değişen oranlarda ithalat düşüşleri meydana gelmiştir.

İthalatta 27 11 GTİP başlığı altındaki petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar başı çekmektedir. 2011 yılının Ocak – Mayıs döneminde, bu ürün grubunda ithalat 2010 yılının aynı dönemine kıyasla %67 oranında artarak 4,2 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ürün grubunun Türkiye'nin

Rusya Federasyonu'ndan yaptığı toplam ithalat içerisindeki payı %45,8 düzeyindedir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2010 OCAK - MAYIS	2011 OCAK - MAYIS	2010 / 2011 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
2711	PETROL GAZLARI VE DİĞER GAZLI HİDROKARBONLAR	2.483.009.260	4.155.538.168	67	45,8
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	2.466.685.437	952.375.115	- 61	10,5
2709	HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	1.101.121.322	635.320.543	- 42	7,0
2701	TAŞKÖMÜRÜ; TAŞKÖMÜRÜNDEN ELDE EDİLEN BRİKETLER, TOPAK VB. KATI YAKITLAR	450.096.851	613.129.739	36	6,8
7601	İŞLENMEMİŞ ALUMİNYUM	320.657.104	480.299.595	50	5,3
7204	DEMİR/ÇELİK DÖKÜNTÜ VE HURDALARI, BUNLARIN KÜLÇELERİ	87.889.987	353.048.495	302	3,9
7208	DEMİR/ÇELİK SICAK HADDE YASSI MAMULLERİ- GENİŞLİK 600MM. FAZLA	205.008.788	274.528.517	34	3,0
7207	DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİKTEN YARI MAMULLER	149.484.617	136.253.286	- 9	1,5
7403	ARITILMIŞ BAKIR, İŞLENMEMİŞ BAKIR ALAŞIMLARI	129.211.859	124.946.481	- 3	1,4
3102	AZOTLU MİNERAL/KİMYASAL GÜBRELER	64.869.825	101.267.477	56	1,1
7225	ALAŞIMLI ÇELİKLERDEN YASSI HADDE MAMULÜ (GENİŞLİK 600MM.DEN ÇOK)	31.708.367	96.546.801	204	1,1
7408	BAKIR TELLER	32.165.902	95.867.383	198	1,1
7201	DÖKME DEMİR (PİK) AYNALI DEMİR (KÜTLE, BLOK VB. İLK ŞEKİLLERDE)	29.322.692	84.743.439	189	0,9
7209	DEMİR/ÇELİK YASSI MAMUL, SOĞUK HADDELENMİŞ KAPLANMIŞ (600MM. DEN GENİŞ)	77.842.280	79.231.688	2	0,9
2926	NİTRİL GRUPLU BİLEŞİKLER	18.758.920	64.706.340	245	0,7
7211	DEMİR/ÇELİK YASSI HADDE MAMUL (< 600MM. GENİŞ, KAPLAMASIZ)	59.457.995	51.091.421	- 14	0,6
4412	KONTRPLAKLAR, KAPLAMA PANOLAR, BENZERİ KAPLAMA AĞAÇLAR	20.680.674	48.231.181	133	0,5
4002	SENTETİK KAUÇUK, TAKLİT KAUÇUK, STİREN-BUTADİEN KAUÇUĞU VB	27.302.929	46.105.467	69	0,5
2814	SAF AMONYAK/AMONYAĞIN SULU ÇÖZELTİLERİ	39.321.337	44.574.454	13	0,5
4801	GAZETE KAĞIDI (RULO VEYA TABAKA)	31.069.317	41.030.615	32	0,5
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		7.825.665.463	8.478.836.205	8	93,5
RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALAT		8.607.851.147	9.073.035.682	5	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		91	93		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithal ettiği diğer başlıca ürünler, %61 düşüş ve 952,4 milyon dolar ithalat değeri ile 27 10 GTİP başlıklı petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, %42 düşüş ve 635,3 milyon dolar ithalat değeriyle 27 09 GTİP başlıklı ham petrol, %36 artış ve 613,1 milyon dolar ithalat değeri ile 27 01 GTİP başlıklı taşkömürü, taşkömüründen elde edilen briketler ve katı yakıtlar olarak sıralanmaktadır.

2011 Ocak-Mayıs döneminde Rusya Federasyonu'ndan ithalatı en yüksek oranlı artan ürün grubu %302 artışla 353 milyon dolarlık ithalat yapılan 72 04 GTİP başlıklı demir-çelik döküntü ve hurdaları ile bunların külçeleridir. İthalatı %245 oranında artan 29 26 GTİP başlıklı nitril gruplu bileşikler, ithalatı %204 oranında artan 96,5 milyon doları bulan 72 25 GTİP başlıklı alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri ve ithalatı %198 oranında artışla 95,9 milyon dolara yükselen 74 08 GTİP başlıklı bakır teller, Rusya Federasyonu'ndan ithalatı yüksek oranlı artan diğer mamullerdendir.

Aynı dönemde Rusya Federasyonu'ndan ithalatı oransal olarak en fazla düşen ürün, 27 10 GTİP başlıklı petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar olmuştur. Ocak – Mayıs 2011 döneminde bu ürünün ithalatı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %61 oranında azalarak 952,4 milyon dolar olmuştur.

Türkiye – Rusya Federasyonu Konfeksiyon Dış Ticareti

2010 yılında Türkiye'nin en fazla konfeksiyon ihraç ettiği ülkeler arasında 11. sırada yer alan Rusya Federasyonu, 2011 yılının Ocak-Mayıs dönemi itibarıyla da yerini koruyarak Almanya, İngiltere, Fransa, İspanya, İtalya, Hollanda, Danimarka gibi ülkelerin ardından 11. sırada yer almıştır. Bu ülke ile Türkiye arasındaki konfeksiyon ticaretinin hacmi 2009 yılında 146,8 milyon dolar iken 2010 yılında 258,3 milyon dolara yükselmiştir. Bu rakamın 258 milyon dolarlık kısmı Rusya'ya ihracat, sadece 284,6 bin dolarlık kısmı ise Rusya'dan ithalattan kaynaklanmaktadır. İki ülke arasındaki konfeksiyon ticareti Türkiye lehine gelişme göstermektedir.

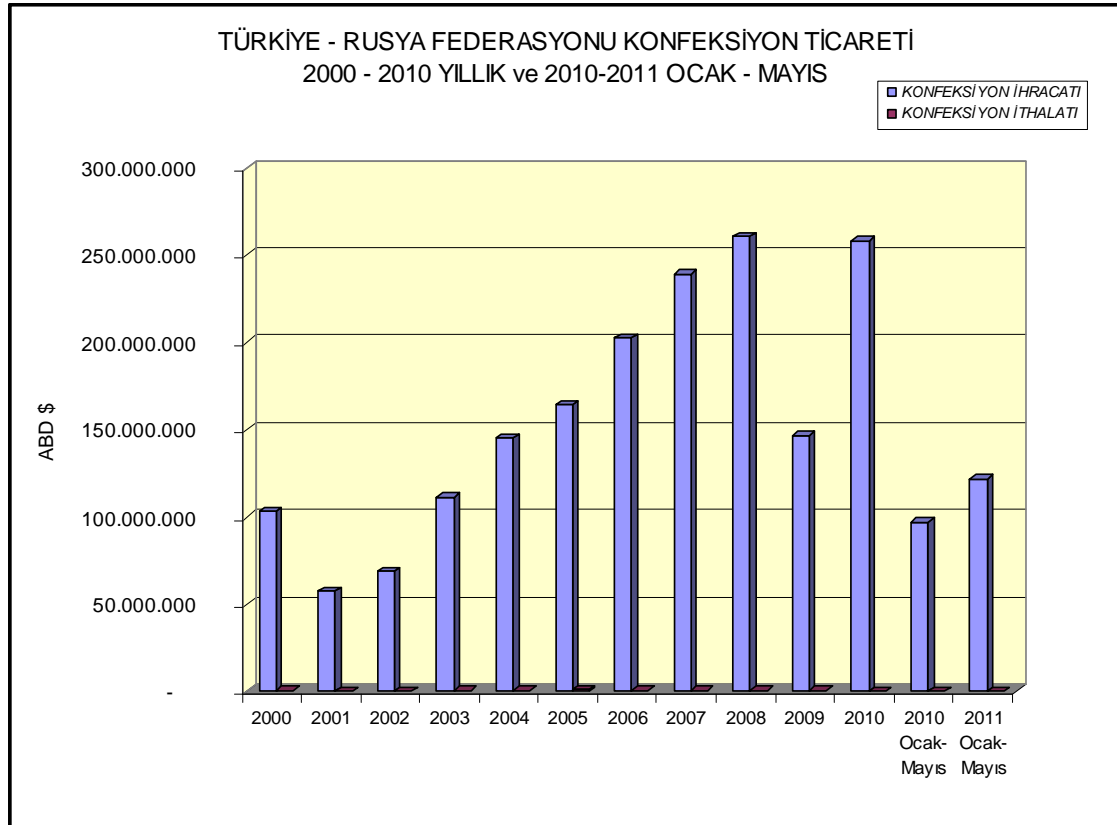
2011 Ocak-Mayıs döneminde de kural bozulmamış, Türkiye'den Rusya Federasyonu'na 121,7 milyon dolarlık konfeksiyon ihracatı ve 202 bin dolarlık ithalat gerçekleştirilmiş, ticaretin gelişimi Türkiye lehine devam etmiştir.

2000 yılından 2011 yılının Mayıs ayı sonuna kadar Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na konfeksiyon ihracatı incelendiğinde, son onbir yıl içerisinde konfeksiyon ihracatının yıllık ortalama %16,3 oranında arttığı anlaşılmaktadır. 2011 yılının Ocak – Mayıs döneminde ise konfeksiyon ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre %25,6 oranında artarak 96,9 milyondan 121,7 milyon dolara çıkmıştır.

Diğer yandan, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatı, 2000 yılından 2010 yılına kadar bazı yıllar artıp bazı yıllar azalarak dalgalı bir seyir izlemiştir. 2000 yılında 378,7 bin dolar olan ithalat değeri 2005 yılında 1 milyon doları aşmış, izleyen yıllarda azalarak 2010 yılında 284,6 bin dolara kadar düşmüş, 2011 Ocak – Mayıs döneminde ise %593 oranında artışla 202 bin dolara çıkmıştır.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU KONFEKSİYON TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	KONFEKSİYON İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	KONFEKSİYON İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	103.376.853	-	378.706	-
2001	57.538.474	-44,3	320.434	-15,4
2002	68.942.448	19,8	11.196	-96,5
2003	111.113.832	61,2	518.279	4529,1
2004	145.328.691	30,8	541.481	4,5
2005	164.323.509	13,1	1.089.900	101,3
2006	202.549.775	23,3	828.273	-24,0
2007	239.444.594	18,2	392.183	-52,7
2008	260.774.419	8,9	383.261	-2,3
2009	146.488.278	-43,8	394.697	3,0
2010	258.019.947	76,1	284.647	-27,9
2010 Ocak-Mayıs	96.912.615		29.143	
2011 Ocak-Mayıs	121.734.269	25,6	201.991	593,1

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

Rusya Federasyonu'na konfeksiyon ihracatına ürünler bazında bakıldığında, 2011 yılının Ocak – Mayıs döneminde, en fazla ihraç edilen ürün

grubunun 62 03 GTİP başlığı kapsamındaki erkek dokuma takım elbise ve ceketler olduğu görülmektedir. Ocak – Mayıs 2011 döneminde bu ürün grubunda ihracat bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %10 oranında artmış ve 20,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ürün grubunun toplam konfeksiyon ihracatındaki payı % 16,9'dur.

TÜRKİYE'DEN RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2010 OCAK - MAYIS	2011 OCAK - MAYIS	2010 / 2011 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	18.656.804	20.586.384	10	16,9
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	15.897.338	15.883.402	- 0,1	13,0
6109	TİŞÖRT, FANİLA, DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME)	11.744.644	15.189.934	29	12,5
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	11.423.581	13.117.214	15	10,8
6108	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM EŞYASI (ÖRME)	4.066.977	7.267.241	79	6,0
6115	ÇORAP; KÜLOTLU, KISA; UZUN KONÇLU, SOKETLER (ÖRME)	2.666.737	7.225.337	171	5,9
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANOLON VS. (ÖRME)	3.351.481	5.591.032	67	4,6
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	3.724.765	4.918.298	32	4,0
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. EŞYA (ÖRME)	2.578.641	4.607.347	79	3,8
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALALARI	3.111.478	4.563.604	47	3,7
6304	DİĞER MEFRUŞAT EŞYASI (94.04 POZİSYONUNDAKİLER HARİÇ)	2.238.735	2.700.412	21	2,2
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	2.329.700	2.318.317	- 0,5	1,9
6105	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK (ÖRME)	2.200.765	2.315.952	5	1,9
6106	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	1.809.774	1.957.031	8	1,6
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DIŞ GİYİM	970.883	1.656.703	71	1,4
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DIŞ GİYİM	878.828	1.475.592	68	1,2
6111	BEBEK İÇİN GİYİM EŞYASI (ÖRME)	321.935	1.461.212	354	1,2
6307	DİĞER HAZIR EŞYA (ELBİSE PATRONLARI DAHİL)	1.666.663	1.317.782	- 21	1,1
6103	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	1.087.982	1.275.645	17	1,0
6305	EŞYA AMBALAJINDA KULLANILAN TORBA VE ÇUVAL	1.336.432	859.822	- 36	0,7
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		92.064.143	116.288.261	26	95,5
RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI		96.912.615	121.734.269	26	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		95	96		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

İkinci en fazla ihraç edilen konfeksiyon ürün grubu 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket ve benzerleridir. Bu ürün grubunda ihracat bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %0,1 oranında azalmış ve 15,9 milyon

dolar olmuştur. 61 09 GTİP başlıklı örme t-shirt, fanila ve benzeri iç giyim eşyaları üçüncü büyük ihracat kalemi olup, ihracat 2011 Ocak-Mayıs döneminde %29 artışla 15,2 milyon dolara yükselmiştir. Diğer bir önemli ürün grubu 63 02 GTİP başlığında yer alan yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezlerinin ihracatı ise aynı dönemde %15 oranında artarak 13,1 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

2011 yılının Ocak – Mayıs döneminde Rusya Federasyonu'na en fazla ihracat edilen ilk yirmi konfeksiyon ürün grubu içerisinde dört ürün grubunda ihracat % 0,1 ile %36 arasında değişen oranlarda düşmüş, kalan onaltı ürün grubunda ise %354'e varan oranlarda ihracat artışları kaydedilmiştir.

Rusya Federasyonu'na ihracatı en yüksek oranlı artan konfeksiyon mamulleri 61 11 GTİP başlıklı bebek için örme giyim eşyası ürün grubu olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı anılan dönemde % 354 oranında artarak 321,9 bin dolar seviyesinden 1,5 milyon dolara yükselmiştir. 2011 yılının ilk beş aylık döneminde 61 15 GTİP başlıklı çorapların ihracatı %171 oranında artışla 2,7 milyon dolardan 7,2 milyon dolara yükselirken, 61 08 GTİP başlıklı bayan örme iç ve gece giyim eşyaları ihracatı %79 oranında ve 61 10 GTİP başlıklı kazak, süveter ve benzeri giysilerin ihracatı yine %79 oranında artmıştır.

2011 Ocak-Mayıs döneminde oransal olarak ihracatı en çok gerileyen ürün grubu %36 oranında düşüş kaydedilen ve 859,8 bin dolarlık ihracat yapılan 63 05 GTİP başlıklı eşya ambalajında kullanılan torba ve çuvallar olmuştur. İhracatında %21 oranında düşüş kaydedilen 63 07 GTİP başlıklı elbise patronları dahil, diğer hazır eşyalar, %0,5 düşüşle 2,3 milyon dolarlık ihracat yapılan 62 06 GTİP başlıklı kadın / kız çocuk için bluz, gömlekler ve %0,1 düşüşle 15,9 milyon dolarlık ihracat yapılan 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise ve pantolonlar, ihracatı azalan diğer ürün gruplarıdır.

Diğer yandan, Rusya Federasyonu'ndan konfeksiyon ithalatı mercek altına alındığında, 2010 Ocak-Mayıs döneminde bu ülkeden ithal edilmemiş olan bir çok ürün çeşidinin 2011 Ocak-Mayıs döneminde ithal edilmeye başlandığı görülmektedir. En fazla ithal edilen ilk yirmi ürün grubundan on ikisi bu şekilde 2010 Ocak-Mayıs döneminde ithal edilmemişken, 2011 Ocak-Mayıs döneminde ithal edilmiş ürünlerdir.

61 05 GTİP başlıklı erkek örme gömlekler, 2011 Ocak-Mayıs döneminde Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen ürün grubu olmuştur. 47,4 bin dolarlık ithalat, Rusya Federasyonu'ndan yapılan toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatınının %23,5'lik kısmını oluşturmaktadır. 26,6 bin dolarlık ithalat yapılan 62 05 GTİP başlıklı dokuma erkek gömlekler, 24,2 bin dolarlık ithalat yapılan 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım elbise, ceket, etek, pantolon ve elbiseler ile 15,3 bin dolarlık ithalat yapılan 62 01 GTİP başlıklı erkek dokuma palto, kaban, vb. dış giysiler diğer önde gelen ithalat kalemlerindedir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN

Birim: ABD \$

GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2010	2011	2010 / 2011	TOPLAMDA
		OCAK - MAYIS	OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
6105	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK (ÖRME)	0	47.405	-	23,5
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	0	26.594	-	13,2
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	3.551	24.241	583	12,0
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DIŞ GIYIM	0	15.349	-	7,6
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. EŞYA (ÖRME)	2.754	14.980	444	7,4
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALALARI	7.202	12.727	77	6,3
6109	TİŞÖRT, FANİLA, DİĞER İÇ GIYIM EŞYASI (ÖRME)	0	12.628	-	6,3
6106	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	0	12.524	-	6,2
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	1.780	9.585	438	4,7
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	0	8.110	-	4,0
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DIŞ GIYIM	0	7.365	-	3,6
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	4.121	2.085	- 49	1,0
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANOLON VS. (ÖRME)	2.467	1.891	- 23	0,9
6111	BEBEK İÇİN GIYIM EŞYASI (ÖRME)	0	1.668	-	0,8
6210	PLASTİK, KAÜÇUK SIVANMIŞ, EMDİRİLMİŞ ELYAFTAN HAZIR GIYIM EŞYASI	0	1.406	-	0,7
6112	SPOR KIYAFETLERİ, KAYAK, YÜZME KIYAFETLERİ (ÖRME)	0	1.393	-	0,7
6211	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN SPOR, KAYAK VE YÜZME KIYAFETLERİ VB GIYIM EŞYASI	101	692	585	0,3
6115	ÇORAP; KÜLOTLU, KISA; UZUN KONÇLU, SOKETLER (ÖRME)	0	628	-	0,3
6307	DİĞER HAZIR EŞYA (ELBİSE PATRONLARI DAHİL)	3.070	462	- 85	0,2
6102	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DIŞ GIYIM (ÖRME)	0	258	-	0,1
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		25.046	201.991	706	100,0
RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI		29.143	201.991	593	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		86	100		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı ve masa örtüsü gibi ev tekstilleri, 61 04 GTİP başlıklı bayan örme takım elbise, ceket, pantolon ve benzeri giysiler ve 63 07 GTİP başlıklı diğer hazır eşyalar, 2011 Ocak-Mayıs döneminde ithalatı azalan ürün gruplarıdır.

Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Dış Ticareti

2010 yılında olduğu gibi 2011 yılının Ocak-Mayıs döneminde de Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en fazla tekstil ürünleri (elyaf, iplik ve kumaş) ihraç ettiği ülke konumunu korumuştur. İtalya, Almanya, Polonya ve Romanya, Rusya Federasyonu'nu izleyen ülkelerdir. Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki tekstil ticareti Türkiye lehine gelişim göstermektedir.

2000 yılından 2011 yılının Ocak –Mayıs dönemine kadar Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki tekstil ticaretine ilişkin veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

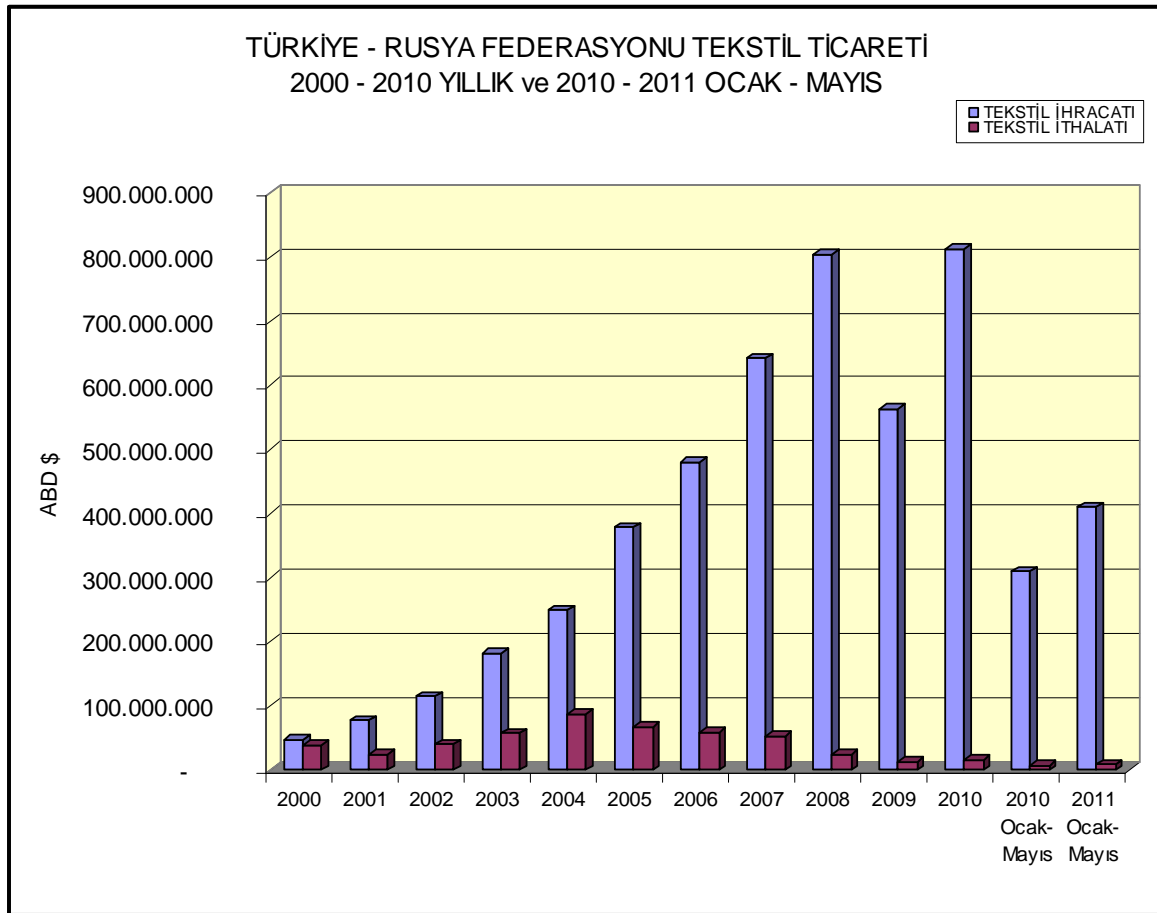
TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TEKSTİL TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	47.804.921	-	38.202.227	-
2001	77.052.746	61,2	23.036.768	-39,7
2002	114.364.042	48,4	39.452.769	71,3
2003	181.202.502	58,4	57.342.248	45,3
2004	249.340.350	37,6	86.818.433	51,4
2005	377.894.621	51,6	66.581.196	-23,3
2006	479.203.360	26,8	58.286.980	-12,5
2007	642.518.495	34,1	51.882.252	-11,0
2008	804.943.301	25,3	23.431.785	-54,8
2009	563.168.561	-30,0	11.800.182	-49,6
2010	813.432.455	44,4	14.777.919	25,2
2010 Ocak-Mayıs	309.105.930		6.944.053	
2011 Ocak-Mayıs	409.761.178	32,6	8.353.918	20,3

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

2000 yılında 47,8 milyon dolar olan Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatı, 2008 yılına kadar olan son dokuz yıllık süreçte %26,8 ile %61,2 arasında değişen oranlarda artmış ve 800 milyon doları geçmiş, 2009 yılında ise küresel ekonomik krizin yansımalarıyla %30 oranında azalarak 563,2 milyon dolara gerilemiştir. 2010 yılı %44,4 artışla 813,4 milyon dolarlık tavan değere ulaşılan yıl olmuştur. Son onbir yıl için, yıllık ortalama artış oranı %35,8 olarak hesaplanmaktadır. 2011 yılının Ocak - Mayıs döneminde ise 2010 yılının aynı

dönemine kıyasla %32,6 oranında artışla Rusya Federasyonu'na 409,8 milyon dolarlık tekstil ihracatı yapılmıştır.

2000 yılından 2010 yılına kadar geçen dönemde Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı ise, kah yükselen kah düşen bir seyir izlemiş, 2005 yılından 2009 yılına sürekli olarak azalan bir seyir izlemiş, 2010 yılında beş yıl aradan sonra tekrar artışa geçmiştir. Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı 2004 yılında 86,8 milyon dolar ile tavan yapmış, 2009 yılında 11,8 milyon dolara kadar gerilemiş, ardından 2010 yılında 14,8 milyon dolara yükselmiştir. 2011 Ocak-Mayıs döneminde ise Rusya Federasyonu'ndan %20,3'lük artışla 8,4 milyon dolarlık tekstil ve hammaddeleri ithalatı yapılmıştır.

Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatına ürünler bazında bakıldığında, 60 06 GTİP başlığındaki diğer örme mensucatın, en fazla ihraç edilen tekstil ürünleri olduğu görülmektedir. 2011 yılı Ocak – Mayıs döneminde %41 artışla 129,4 milyon dolar değerinde diğer örme mensucat ihraç edilmiştir. Toplam tekstil ihracatının %31,6'lık kısmını, diğer bir ifade ile yaklaşık üçte birini 60 06 GTİP başlıklı diğer örme mensucat oluşturmaktadır.

2010 yılının aynı dönemine kıyasla %1 düşüş ve 54,8 milyon dolar ihracat değeri ile 54 07 GTİP başlığında yer alan sentetik iplikten dokuma kumaşlar ikinci en fazla ihraç edilen ürün grubudur. Bu ürün grubunun toplam ihracatta payı % 13,4 düzeyindedir. % 55 artış ve 41,5 milyon dolarlık ihracat değeri ile 60 04 GTİP başlıklı eni 30 cm'yi geçen ağırlık itibariyle % 5 veya daha fazla elastomerik iplik veya kauçuk iplik içeren örme mensucat ve %13 düşüş ve 17,1 milyon dolarlık ihracat değeri ile 58 01 GTİP başlıklı kadife, peluş ve halkalı (tırtıl) mensucat) diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2010	2011	2010 / 2011	TOPLAMDA
		OCAK - MAYIS	OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	91.452.756	129.386.325	41	31,6
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, ŞERİTLERLE DOKUMALAR	55.596.598	54.826.796	- 1	13,4
6004	DİĞER ÖRME MENSUCAT (EN>30CM, ELASTOMERİK/KAUÇUK İPLİK=>%5)	26.740.472	41.494.327	55	10,1
5801	KADİFE, PELÜŞ VE HALKALI (TIRTIL MENSUCAT)	19.780.146	17.113.971	- 13	4,2
6005	ÇÖZGÜ TİPİ ÖRGÜLÜ DİĞER MENSUCAT	12.349.229	16.540.190	34	4,0
5509	SENTETİK DEVAMSIZ LİFDEN İPLİK (DİKİŞ HARİÇ) (TOPTAN)	9.120.079	13.196.348	45	3,2
5202	PAMUK DÖKÜNTÜLERİ	2.749.409	11.822.737	330	2,9
5804	TÜLLER VE DİĞER MENSUCAT-PARÇA, ŞERİT, MOTİFLER HALİNDE	7.776.255	11.544.393	48	2,8
5515	DİĞER DEVAMSIZ SENTETİK LİFDEN DOKUMALAR	9.407.573	11.064.657	18	2,7
5902	NAYLON, POLİAMİD, POLİESTER VB.ESASLI İÇ-DİŞ LASTİĞİ MENSUCATI	4.372.897	10.733.801	145	2,6
5810	İŞLEMELER (PARÇA, ŞERİT, MOTİF HALİNDE)	7.953.982	10.679.016	34	2,6
5402	SENTETİK LİF İPLİĞİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (TOPTAN)	9.267.056	9.477.023	2	2,3
5206	PAMUK (DİKİŞ HARİÇ) İPLİĞİ (AĞIRLIK; >%85 PAMUK (TOPTAN)	5.445.205	9.041.808	66	2,2
5210	PAMUK MEN (DOKUMALAR, AĞIRLIĞA % < 85 TEN AZ PAMUK İÇEREN, <= 200 G/M ²)	3.598.999	7.798.573	117	1,9
6001	ÖRME; TÜYLÜ MENSUCAT	8.522.611	5.895.219	- 31	1,4
5903	PLASTİK EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ, KAPLANMIŞ MENSUCAT	3.975.333	5.812.377	46	1,4
5205	PAMUK (DİKİŞ HARİÇ) İPLİĞİ (AĞIRLIK; =>%85 PAMUK) (TOPTAN)	4.309.620	4.684.551	9	1,1
5603	DOKUNMAMIŞ MENSUCAT (EMDİRİLMİŞ)	2.293.757	4.185.593	82	1,0
5516	DEVAMSIZ SUNİ LİFDEN DOKUMALAR (AĞIRLIĞA %85 < SUNİ)	860.564	2.627.234	205	0,6
5511	SUNİ-SENTETİK DEVAMSIZ ELYAFTAN İPLİKLER (PERAKENDE)	1.477.846	2.619.786	77	0,6
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		287.050.387	380.544.725	33	92,9
RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI		309.105.930	409.761.178	32,6	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		93	93		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

2011 Ocak-Mayıs döneminde Rusya Federasyonu'na ihrac edilen ilk 20 ürün grubunun onyedisinin ihracatı %2 ile %330 arasında değişen oranlarda artarken, üç ürün grubunda ihracat %1 ile %31 arasında değişen oranlarda azalmıştır. 2011 yılı Ocak – Mayıs döneminde oransal olarak ihracatı en fazla

artan ürün, ihracatı %330 oranında artarak 11,8 milyon olarak kaydedilen 52 02 GTİP başlıklı pamuk döküntüleridir.

Ihracatı %205 oranında artışla 2,6 milyon doları bulan 55 16 GTİP başlıklı devamsız suni liflerden dokuma kumaşlar, %145 artışla 10,7 milyon dolara yükselen 59 02 GTİP başlıklı naylon, poliamid,polyester vb. esaslı araç iç ve dış lastiği için mensucat, %117 artışla 7,8 milyon dolara yükselen 52 10 GTİP başlıklı pamuklu mensucat (% 85'den az pamuk, m2>200 gr) , Rusya Federasyonu'na ihracatı yüksek oranlı artan diğer ürün gruplarıdır.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2010	2011	2010 / 2011	TOPLAMDA
		OCAK - MAYIS	OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
5402	SENTETİK LİF İPLİĞİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (TOPTAN)	3.281.857	3.366.791	3	40,3
5309	KETEN DOKUMALAR	1.917.055	2.471.492	29	29,6
5601	VATKALAR, VATKA MAMULLERİ, KIRPINTI, TOZ, TANAZLAR	78.492	811.932	934	9,7
5505	SENTETİK-SUNİ LİF DÖKÜNTÜLERİ	272.805	650.786	139	7,8
5603	DOKUNMAMIŞ MENSUCAT (EMDİRİLMİŞ)	216.412	520.995	141	6,2
5503	SENTETİK DEVAMSIZ LİFLER (İŞLEM GÖRMEMİŞ)	130.005	184.082	42	2,2
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	0	153.328	-	1,8
5212	PAMUK MEN (DİĞERLERİ; M2<= 200GR.)	48.810	59.149	21	0,7
5205	PAMUK (DİKİŞ HARİÇ) İPLİĞİ (AĞIRLIK; =>%85 PAMUK) (TOPTAN)	0	54.613	-	0,7
5208	PAMUK MEN (AĞIRLIKÇA %85 VE FAZLA PAMUK M.KARE 200GR)	307	42.574	13.768	0,5
5911	TEKNİK İŞLER İÇİN DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDEDEN DİĞER EŞYA	11.328	11.615	3	0,1
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, ŞERİTLERLE DOKUMALAR	2.868	10.238	257	0,1
5607	SİCİM, KORDON, İP, HALAT	0	7.998	-	0,1
5210	PAMUK MEN (DOKUMALAR, AĞIRLIKÇA % < 85 TEN AZ PAMUK İÇEREN, <= 200 G/M²)	0	7.913	-	0,1
5806	DOKUNMUŞ KORDELALAR, BOLDÜKLER	372	412	11	0,0
5209	PAMUK MEN (DOKUMA %85 < PAMUKLU 200G/M2 DEN FAZLA)	206	0	- 100	-
5301	KETEN, KETEN KİTİK VE DÖKÜNTÜLERİ	28.435	0	- 100	-
5406	SENTETİK/SUNİ FİLAMENT İPLİKLERİ (DİKİŞ HARİÇ) (PERAKENDE)	203	0	- 100	-
5408	SUNİ FİLAMENT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	327	0	- 100	-
5501	SENTETİK LİF DEMETLERİ	952.423	0	- 100	-
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		6.941.905	8.353.918	20	100,0
RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI		6.944.053	8.353.918	20	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		100	100		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

Türkiye'ye Rusya Federasyonu'ndan 2010 yılında 14,8 milyon dolarlık tekstil mamulü ithal edilmiştir. 2011 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise tekstil ithalatı 8,4 milyon dolar olmuştur. Bu dönemde Rusya Federasyonu'ndan

sadece 15 kalem tekstil ürünü ithal edilmiştir. Rusya'dan en fazla ithal edilen tekstil ürünlerinin başında 54 02 GTİP başlığında yer alan dikiş ipliği olmayan sentetik liften iplikler gelmektedir. Bu ürünlerin ithalatı 2011 yılı Ocak – Mayıs döneminde 2009 yılının aynı dönemine kıyasla % 3 oranında artışla 3,4 milyon dolar olmuştur. Rusya Federasyonu'ndan yapılan toplam tekstil ithalatı içinde ürün grubunun payı %40,3 gibi oldukça yüksek bir orandadır.

%29 artış ve 2,5 milyon dolar değerinde ithalat ile 53 09 GTİP başlıklı keten dokuma kumaşlar ile %934 artış ve 811,9 bin dolar değerinde ithalat yapılan 56 01 GTİP başlıklı vatka, vatka mamulleri, kırpıntı, toz ve talazları ile 650,8 bin dolarlık ithalat yapılan 55 05 GTİP başlıklı sentetik-suni lif döküntüleri, diğer önde gelen ithalat kalemlerindedir. Keten dokuma kumaşlar Rusya'dan yapılan tekstil ithalatının %29,6'sına, vatka ve vatka mamulleri, %9,7'sine ve 55 05 GTİP başlıklı sentetik-suni lif döküntüleri %7,8'ine karşılık gelmektedir.

2011 Ocak-Mayıs döneminde ithalatı en yüksek oranlı artan ürün grubu %13.768 artışla 42,6 bin dolarlık ithalat yapılan 52 08 GTİP başlıklı pamuklu dokuma kumaşlardır. %934 artış ile 811,9 bin dolarlık ithalat yapılan 56 01 GTİP başlıklı vatka ve vatka mamulleri, %257 artışla 10,2 bin dolarlık ithalat yapılan 54 07 GTİP başlıklı sentetik ipliklerden dokuma kumaşlar ve %141 artışla 521 bin dolarlık ithalat yapılan 56 03 GTİP başlıklı dokunmamış kumaşlar, ithalatı yüksek oranlı artan diğer tekstil ürünleridir.

Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri

Türkiye, 2009 yılı itibariyle açıklanan Dünya Ticaret Örgütü istatistiklerine göre, 211 milyar dolar tutarındaki dünya tekstil (tekstil ve hazır eşyalar beraber) ticaretinde 7,7 milyar dolar ihracat değeri ve % 3,7 pay ile 8. en büyük tedarikçidir. Benzer şekilde, 315,6 milyar dolar değerinde dünya konfeksiyon ticaretinde ise 11,6 milyar dolar ihracat değeri ve % 3,7 pay ile 4. büyük tedarikçi durumundadır. Uluslararası tekstil ve konfeksiyon ticaretinde önemli bir konumu bulunan Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon ihracatında, Rusya Federasyonu önde gelen ülkelerdendir.

2011 yılı Ocak – Mayıs dönemine ilişkin dış ticaret verileri çerçevesinde Rusya Federasyonu Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 11., tekstil ihracatında ise 1. büyük pazardır.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER				
Birim: ABD \$				
ÜLKELER	2010 OCAK - MAYIS	2011 OCAK - MAYIS	2010 / 2011 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
ALMANYA	1.428.166.296	1.711.454.538	20	26,5
İNGİLTERE	768.004.476	804.463.373	5	12,5
FRANSA	454.847.319	548.881.999	21	8,5
İSPANYA	410.141.681	520.780.634	27	8,1
İTALYA	286.806.069	343.613.673	20	5,3
HOLLANDA	277.460.979	336.096.455	21	5,2
DANİMARKA	162.845.768	196.234.657	21	3,0
BELÇİKA	163.421.681	175.268.804	7	2,7
A.B.D.	151.959.949	160.181.237	5	2,5
İSVEÇ	116.301.648	131.625.655	13	2,0
RUSYA FEDERASYONU	96.912.615	121.734.269	26	1,9
IRAK	85.967.038	92.505.767	8	1,4
ROMANYA	73.694.225	69.931.132	- 5	1,1
SUUDİ ARABİSTAN	33.975.601	62.307.830	83	1,0
AVUSTURYA	58.264.979	61.944.658	6	1,0
İSRAİL	57.663.626	61.298.348	6	1,0
POLONYA	52.481.006	60.320.285	15	0,9
ÇEK CUMHURİYETİ	45.239.660	58.454.240	29	0,9
İSVİÇRE	54.522.946	58.335.103	7	0,9
YUNANİSTAN	59.829.820	53.373.817	- 11	0,8
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	4.838.507.382	5.628.806.474	16	87,3
TÜRKİYE'NİN TOPLAM KONFEKSİYON İHRACATI	5.602.287.483	6.447.363.013	15	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	86	87		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

Türkiye'nin konfeksiyon ihracatında Rusya Federasyonu'nun konumunu gösteren tablo yukarıda verilmektedir.

Türkiye'nin bu dönemde yaptığı 6,4 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içerisinde Rusya Federasyonu'nun payı 121,7 milyon dolar ile % 1,9 olarak hesaplanmaktadır. Aynı dönemde 3,3 milyar dolarlık toplam tekstil ihracatında ise Rusya Federasyonu'nun payı 409,8 milyon dolar ile %12,5 olarak hesaplanmıştır. 2011 yılı Ocak – Mayıs döneminde bu ülkeye yapılan konfeksiyon ihracatı %26 oranında artarken, tekstil ihracatı da %33 oranında artmıştır.

Türkiye'nin tekstil ihracatında Rusya Federasyonu'nun konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA TEKSTİL İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER				
<i>Birim: ABD \$</i>				
ÜLKELER	2010 OCAK - MAYIS	2011 OCAK - MAYIS	2010 / 2011 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
RUSYA FEDERASYONU	309.105.930	409.761.178	33	12,5
İTALYA	243.059.892	395.081.933	63	12,0
ALMANYA	145.193.101	203.960.273	40	6,2
POLONYA	92.675.991	124.277.645	34	3,8
ROMANYA	105.310.212	121.803.043	16	3,7
İNGİLTERE	84.978.208	118.550.683	40	3,6
İRAN	90.200.380	115.896.578	28	3,5
A.B.D.	88.183.396	112.882.377	28,0	3,4
BULGARİSTAN	90.852.835	100.939.511	11	3,1
İSPANYA	64.441.537	95.927.299	49	2,9
MISIR	85.098.907	86.607.141	2	2,6
FRANSA	62.914.232	82.531.706	31	2,5
FAS	56.137.043	76.186.078	36	2,3
TUNUS	55.348.884	73.585.799	33	2,2
HOLLANDA	48.827.968	67.904.605	39	2,1
YUNANİSTAN	47.092.100	66.781.029	42	2,0
UKRAYNA	37.276.975	63.808.159	71	1,9
BELÇİKA	46.600.064	60.740.824	30	1,8
SURİYE	48.936.018	49.134.585	0	1,5
PORTEKİZ	28.843.674	48.623.551	69	1,5
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	1.831.077.347	2.474.983.997	35	75,2
TÜRKİYE'NİN TOPLAM TEKSTİL İHRACATI	2.507.008.949	3.289.619.756	31	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	73	75		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2011

Öte yandan, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı 2011 Ocak-Mayıs döneminde 8,4 milyon dolar, konfeksiyon ithalatı ise 202 bin dolar değerinde olmuştur. Rusya Federasyonu Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği 132 ülke arasında 42. sırada ve tekstil ürünleri ithal ettiği 124 ülke arasında 74. sırada yer almaktadır. Dolayısıyla, Rusya Federasyonu'nun Türkiye'nin en fazla tekstil ve konfeksiyon ithalatı yaptığı ülkeler arasında dikkate değer bir yeri bulunmadığı söylenebilir.

V. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ

T.C. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Tel. : 495-246 29 89

Faks: 495-246 49 89

E-posta: moskova@ekonomi.gov.tr

Rusya Federasyonu Ankara Büyükelçiliği Ticaret Temsilciliği

Tel.: 312- 425 49 90

Faks: 312- 418 39 91

E-posta: rustrade@netone.com.tr

Rusya Federasyonu Türkiye Ticaret Temsilciliği İstanbul Şubesi

Tel.: 212- 244 35 87

Faks: 212- 249 35 53

E-posta: rus-ticaret@yandex.ru

VI. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- International Trade Center, İstatistik Veri Sayfası.
<http://www.intracen.org/>
- DTM Bilgi Sistemi.
- Rusya Federasyonu Aylık Raporu, TC. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, Kasım 2009.
- OECD, "Ekonomik Görünüm, Sayı: 86, Rusya", Kasım 2009.
- Rusya Giyim Pazarının Analizi, Step by Step Danışmanlık Kuruluşu, Rusya, 2007.
- Rusya Hazır Giyim Sektörü Pazar Araştırması, AC Nielsen, 2007.
- "Russian Clothing Markets Continue to Lure Consumers", *Textiles Eastern Europe*, February 2011.

*İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
Ağustos 2011*